

AJUNTAMENT DE SANT JOAN

REVISIÓ DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES DE PLANEJAMENT DEL MUNICIPI DE SANT JOAN I ADAPTACIÓ AL PLA TERRITORIAL DE MALLORCA

MEMÒRIA INFORMATIVA

Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial. GaaT SL

juliol 2008

MEMÒRIA INFORMATIVA

ÍNDEX

1	ANÀLISI DEL TERRITORI	3
1.1	GENERALITATS DEL MUNICIPI DE SANT JOAN	3
1.2	SUBSISTEMA FÍSICO-NATURAL	4
1.2.1	Medi físic	4
1.2.1.1	Fisiografia	4
1.2.1.2	Climatologia	4
1.2.1.3	Geologia i litologia	6
1.2.1.4	Capacitat agrològica	7
1.2.1.5	Hidrologia superficial i subterrània	8
1.2.1.6	Riscos	9
1.2.2	Medi natural	10
1.2.2.1	Vegetació	10
1.2.2.2	Fauna	11
1.2.2.3	Espais Naturals Protegits i coves	13
1.3	SUBSISTEMA: PAISATGE I OCUPACIÓ DEL SÒL	15
1.3.1	Paisatge	15
1.3.2	Usos del sòl	15
1.4	SUBSISTEMA: ACTIVITATS ECONÒMIQUES I POBLACIÓ	17
1.4.1	Demografia	17
1.4.2	Habitatge	23
1.4.3	Activitats econòmiques	25
1.5	SUBSISTEMA: EQUIPAMENTS, INFRAESTRUCTURES I VECTORS AMBIENTALS	30
1.5.1	Equipaments	30
1.5.1.1	Escolar	30
1.5.1.2	Esportiu	30
1.5.1.3	Sociosanitari	30
1.5.1.4	Cultural	30
1.5.1.5	Zones Verdes	30
1.5.2	Infraestructures i vectors ambientals	31
1.5.2.1	Aigua	31
1.5.2.2	Energia	32
1.5.2.3	Residus	33
1.5.2.4	Xarxa viària i transports	34
1.6	SUBSISTEMA: PATRIMONI	36
1.7	SUBSISTEMA: PLANEJAMENT	38
1.7.1	Evolució històrica i situació urbanística actual	38
1.7.2	Classificació del sòl	38
2	DIAGNOSI TERRITORIAL	40
2.1	SUBSISTEMA FÍSICO-NATURAL	40
2.2	PAISATGE I OCUPACIÓ DEL SÒL	41
2.3	ACTIVITATS ECONÒMIQUES I POBLACIÓ	41
2.4	INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS	42
2.5	PLANEJAMENT	42
3	ANNEX CARTOGRÀFIC	43

ANNEX CARTOGRÀFIC

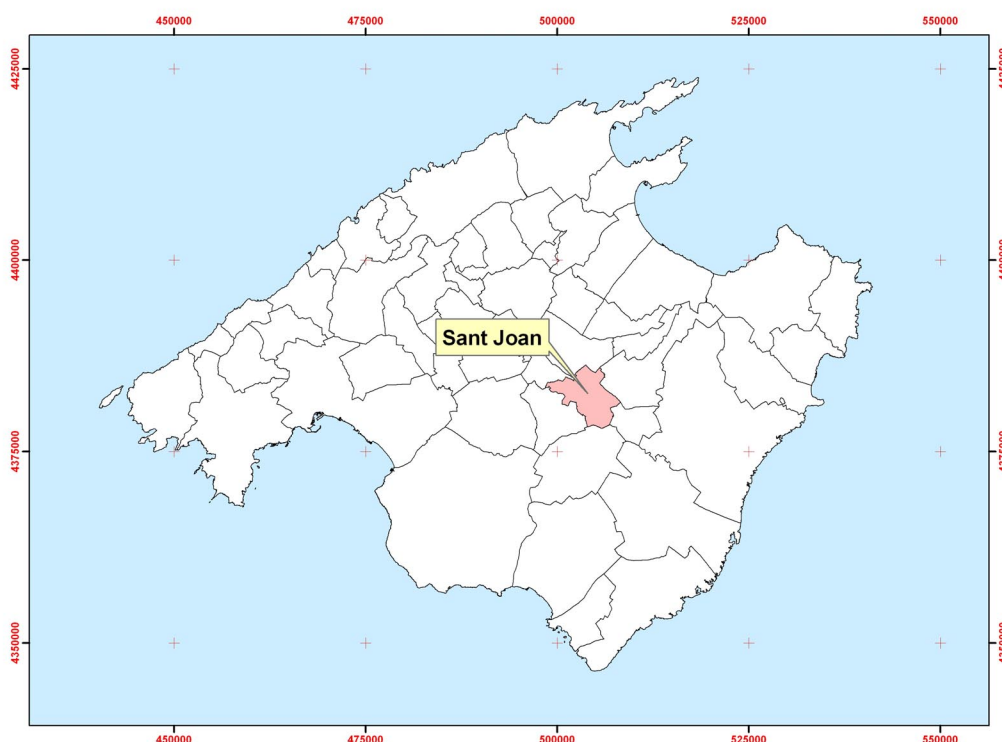
Mapa 1: Hipsometria	E: 1:20.000
Mapa 2: Pendents	E: 1:20.000
Mapa 3: Litologia	E: 1:20.000
Mapa 4: Capacitat agrològica	E: 1:20.000
Mapa 5: Hidrologia superficial i risc de contaminació d'aqüífers	E: 1:20.000
Mapa 6: Riscos d'erosió, d'inundació i d'incendi, segons el PTM	E: 1:20.000
Mapa 7: Vegetació	E: 1:20.000
Mapa 8: Usos del Sòl	E: 1:20.000
Mapa 9: Qualitat paisatgística	E: 1:20.000
Mapa 10: Patrimoni	E: 1:20.000
Mapa 11: Classificació del sòl segons el PTM	E: 1:20.000

1 ANÀLISI DEL TERRITORI

1.1 GENERALITATS DEL MUNICIPI DE SANT JOAN

El terme municipal de Sant Joan està localitzat al centre de la comarca del Pla. La seva situació fa que limiti a llevant amb els termes de Petra i Vilafranca, a migjorn amb el de Porreres, a ponent amb el de Montuïri a mestral amb el de Lloret i a tramuntana amb el de Sineu.

La comarca del Pla de Mallorca és va constituir com a Mancomunitat el 1982, per tal de millorar el serveis i la qualitat de vida dels seus habitants. Està formada per Algaida, Ariany, Costitx, Lloret de Vistalegre, Llubí, Maria de la Salut, Montuïri, Petra, Porreres, Santa Eugènia, Sant Joan; Sencelles, Sineu i Vilafranca de Bonany.

GRÀFIC 1 . Localització del municipi de Sant Joan a l'illa de Mallorca

Dels 14 municipis que conformen la Mancomunitat del Pla de Mallorca, Sant Joan és el setè més extens amb una superfície de 39 Km², per darrera d'Algaida, Porreres, Petra, Sencelles, Sineu i Montuïri.

La població del municipi a l'any 2007 era de 1.866 habitants, la qual cosa suposa una densitat de 47,85 hab/Km². Aquesta densitat és inferior que la mitjana de tota la Mancomunitat del Pla, que és de 57,92 hab/Km².

Pel que fa als nuclis de població, el municipi de Sant Joan tan sols presenta un nucli.

1.2 SUBSISTEMA FÍSICO-NATURAL

1.2.1 Medi físic

1.2.1.1 Fisiografia

(Vegeu mapa 1: hipsometria i mapa 2 pendents).

El municipi de Sant Joan presenta un gradient d'altura d'uns 220 metres, ja que es troba entre els 90 i els 310 d'altitud. El relleu de Sant Joan presenta les característiques pròpies del Pla, basades en un relleu dominat per valls obertes amb petites ondulacions i turons de certa altura.

El relleu es configura en dues grans valls obertes: una ocupa el centre i sud del municipi i està orientada de nord-oest a sud-est i està configurada per la conca del torrent de Sa Penya i el torrent d'en Pericàs, té la seva capçalera al sud del nucli urbà de Sant Joan i davalla fins als 90 metres d'altura al seu extrem sud-est, on continua cap al terme municipal de Vilafranca. L'altra vall s'estén al nord del municipi amb una disposició sud-oest nord-est i es configura entorn a la conca del torrent de Son Gual i baixa fins a altures entorn als 90 metres.

Pel que fa a les elevacions, aquestes no presenten cap alineació o estructura organitzada i sorgeixen com a turons aïllats. Les principals elevacions són el Puig de Bonany situat al sud-est del terme i amb una altura de 310 metres a territori de Sant Joan. Altre turó important és el Puig de Sant Nofre amb més de 250 metres, localitzat al nord del municipi. Altres elevacions que es poden trobar al terme de Sant Joan són: Puig de Baldiri situat just al nord del nucli urbà de Sant Joan, Serra de Son Gual, al nord-oest del terme fent partió amb el terme de Lloret, Serra de Meià, al sud del nucli urbà i fent partió amb el terme de Montuïri.

La major part del territori de Sant Joan presenta pendents inferiors al 10%, sobretot a les valls obertes, als relleus les superfícies predominants són les que presenten uns pendents entre el 20 i el 40 %, els pendents superiors al 80% tan sols apareixen al vessant nord del Puig de Sant Nofre.

1.2.1.2 Climatologia

La situació geogràfica de Mallorca a la Mediterrània occidental condiona un tipus de clima que es veu afectat per dos tipus dominants de circulació atmosfèrica. Per una banda, la circulació dominada pels vents provinents de ponent, característics de les latituds mitjanes que durant els mesos d'hivern porten una successió de fronts nuvolosos, i per altra, la que prové de la zona subtropical, amb altes pressions i escasses precipitacions i normalment de caràcter convectiu.

Les dades que s'han utilitzat en aquest apartat per a caracteritzar el clima del terme municipal s'han extret de les mitjanes obtingudes a l'estació meteorològica situada a l'observatori del Poliesportiu de Porreres. Al no disposar de dades del propi municipi s'ha optat per oferir les dades d'un municipi del Pla amb unes condicions geogràfiques semblants a Sant Joan. Les dades s'han calculat amb les mesures preses durant el període 1993 -2000.

Precipitacions. La majoria de les precipitacions es donen en forma de pluja i són generalment intenses i de curta durada. Segons els valors registrats, la precipitació mitjana anual de Porreres és de 434,5 mm. El mes d'octubre és el més plujós amb una mitjana mensual de 88,6 l/m², seguit dels mesos de novembre i desembre amb 82,5 i

53,2 l/m² respectivament. Per contra, la mitjana mensual més baixa es dona el mes de juliol amb unes precipitacions de només 4,8 l/m².

Tal i com es comprova a la taula adjunta i al climograma posterior el repartiment d'aquestes precipitacions queda lluny d'un repartiment uniforme al llarg de l'any. S'aprecia com el màxim de precipitacions es dona a la tardor, mentre que el mínim, molt acusat, apareix als mesos d'estiu. La principal característica del climograma ve donada per l'etapa d'aridesa estival, característica molt freqüent del clima mediterrani.

PRECIPITACIÓ	gen.	feb.	març	abr.	maig	juny	jul.	ag.	set	oct.	nov.	des.	anual
Màxima	65,4	48,4	31,3	72,4	69,2	47,0	16,2	44,9	121,2	227,0	148,6	115,8	227,0
Mitjana	31,8	22,5	11,4	33,1	31,1	12,3	4,8	14,8	48,4	88,6	82,5	53,2	434,5
Mínima	0,0	3,5	1,1	4,0	1,5	0,0	0,0	0,0	5,5	17,4	58,5	5,4	0,0

TAULA I. Precipitacions totals

Període 1993-2000. Font: Centre Meteorològic de les Illes Balears.

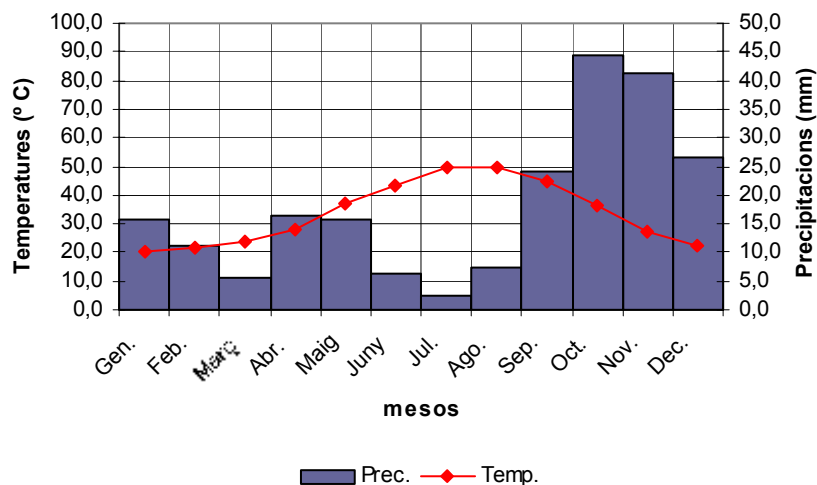
Temperatures. Les temperatures són les pròpies del clima temperat de la Mediterrània amb valors suaus durant els mesos d'hivern on les temperatures mitjanes no baixen dels 10° C i temperatures altes en els mesos d'estiu, accentuant l'aridesa provocada per la manca de precipitacions durant aquests mesos. La temperatura mitjana anual és de 16,8° C. A la següent taula es presenten les temperatures mitjanes de cada mes, les quals oscil·len entre els 10,0° C de gener i els 24,7° C de juliol i agost. L'amplitud tèrmica és, per tant, de 14,7° C.

TEMPERATURA	gen	feb	mar	abr	mai	jun	jul	ago	set	oct	nov	des	anual
Mitjana	10,0	10,9	11,9	13,9	18,5	21,7	24,7	24,7	22,3	18,1	13,7	11,3	16,8

TAULA II. Temperatura mitjana

Període 1985-1999. Font: Institut Meteorològic de les Illes Balears.

Per acabar de perfilar el clima del municipi, es presenta tot seguit un climograma. El climograma presenta el màxim de precipitació a la tardor i el mínim a l'estiu, i unes temperatures molt suaus durant l'hivern i caloroses durant l'estiu. Aquest fet provoca l'existència d'un dèficit hídric important durant els mesos de juny, juliol i agost, característica intrínseca del clima mediterrani.

GRÀFIC 2 . Climograma 1993-2000

Font. Centre Meteorològic de les Illes Balears.

1.2.1.3 Geologia i litologia*(Vegeu mapa 3: Litologia)*

La informació d'aquest apartat s'ha obtingut del *Mapa Geològic de España* (Porreres, núm. 699) de l'*Instituto Tecnológico Geominero de España* (1991), i del Pla Territorial Insular de Mallorca.

Tot seguit, s'aniran explicant cadascuna de les unitats litològiques cartografiades al mapa 3, annex al mateix document. Els materials de la zona són del Secundari, Terciari i Quaternari.

SECUNDARI

Dolomies i margues. Hi ha dos afloraments d'aquests materials al municipi: un primer a prop del nucli urbà de Sant Joan, el segon, al nord al límit del terme amb Sineu i Petra. En total els terrenys esmentats suposen el 0,92% del terme. Es tracta, fonamentalment, d'estructures mesozoiques de direcció nord-est a sud-oest. En funció del seu grau de tectonització pot donar lloc a zones deprimides o d'escàs relleu o a relleus enèrgics. Els afloraments exhibeixen un grau elevat de fracturació. El conjunt d'aquests materials es depositaren en una plataforma carbonatada soma, possiblement en un ambient de plana de mares. L'edat d'aquesta unitat és el Triàsic superior i el Juràssic inferior (229 – 175,6 milions d'anys).

Margues i margocalcàries. Els afloraments d'aquests materials mesozoics es troben al nord-est del municipi i una petita part al sud, ocupant el 28,8% de tot el municipi. Aquesta unitat es pot dividir en 3 subunitats:

- Margues i calcàries argiloses amb sílex: substitueix un tram tou que dona lloc a vessants suaus cobertes per dipòsits superficials. Al trobar-se entre dos conjunts calcaris sol trobar-se molt tectonitzat. Els dipòsits d'aquesta unitat són sediments d'aigües tranquil·les i ambient reductor, amb fauna pelàgica, interpretant-se com a sediments de plataforma externa del talús. L'edat d'aquesta subunitat és el Dogger, concretament entre l'Aalenia i el Bajocia (això és, fa 175,6 – 167,7 milions d'anys).
- Calcàries oolítiques i calcàries tabulars amb sílex: Els seus afloraments originen zones de relleu. Les intercalacions d'aquests tipus de materials és pròpia de les fàcies litorals. Es tracta de dipòsits de talús entre una plataforma soma amb alta producció d'oolits i una conca oxigenada. En la vertical, les intercalacions passen de ser oolítiques a bioclàstiques. L'edat d'aquesta subunitat és el Dogger i Malm (175,6 – 145,5 milions d'anys).
- Margues i calcàries del Cretaci inferior (145,5 – 99,6 milions d'anys): aquesta unitat consisteix en un conjunt de materials calco-margosos que coronen el Juràssic superior i solen aparèixer encavalcades pel Juràssic superior. Donen lloc a vessants suaus i zones deprimides amb relleus de turons de poca alçada. Aquests sediments apareixen molt tectonitzats.

TERCIARI

Calcàries esculloses: estan ubicades al sud del municipi i un petit aflorament al nord que correspon al Puig de Sant Nofre, suposen el 14,06 % de tot el municipi. Aquests

sediments s'atribueixen al Miocè superior (Tortonjà i Messinià, entre fa 11,61 i 5,33 milions d'anys). Aquesta unitat presenta una espessor màxima de l'ordre de 100 metres, i comprèn dues unitats deposicionals: el complex escullós i el complex terminal messinià. El complex escullós, amb una espessor d'uns quaranta metres, comença amb conglomerats de matriu calcarenítica que al sostre presenta calcarenites massives. El complex terminal es disposa sobre l'anterior mitjançant un tram de margues blanques i argiles verdes, i consisteix, fonamentalment, en uns vint metres de calcarenites blanques. Per tant, en superfície tan sols afloren sediments del complex terminal, sovint transformats a calcàries neomòrfiques i dolomies blanques i massives amb oolits i bioclasts. El conjunt està afectat per col·lapses que afecten a volums de fins a 80 m³.

Calcarenites amb conglomerats i guixos: es troba a diverses zones del terme, forma les serres de Son Gual i de Meià i a peus del Puig de Bonany i suposa el 27,21% del terme municipal. L'edat de la unitat és el miocè inferior (23,03 – 15,97 milions d'anys). Les litofàcies de calcarenites s'interpreten com a dipòsits de plataforma carbonàtica costanera, mentre que els nivells basals de conglomerats i bretxes representarien el lagoon transgressiu basal de la formació. Sobre aquesta unitat basal s'hi situen un conjunt de margues de complexitat tectònica.

QUATERNARI

Formacions superficials i col·luvials de blocs, graves i arenas calcàries: representen el 0,98% del terme municipal de Sant Joan. Aquests afloraments ho fan a un petit sector al sud del municipi. Aquests dipòsits es corresponen amb dipòsits col·luvials, cons de dejecció de torrents i vessants. Estan constituïts per graves i blocs de calcàries i dolomies amb una proporció variable de la matriu llimosa–argilosa. La granulometria i naturalesa de cada dipòsit està controlada pels factors locals de pendent i litologia del substrat

Dipòsits de caràcter al·luvial: argiles, llims, calcàries i conglomerats. S'inclouen en aquest apartat els sediments d'origen al·luvial dipositats a les valls i torrents del centre del terme i representen el 27,98% de la superfície municipal. Corresponen a l'etapa actual (Holocè, des de fa 11.500 anys fins als nostres dies). Són un conjunt de sediments transportats i dipositats per les aigües fluvials. Principalment estan constituïts per graves i blocs de cantells de calcàries, amb una matriu de llims i argiles limolítiques rotges, en diferents nivells de encrostant.

1.2.1.4 Capacitat agrològica

(Vegeu mapa 4: Capacitat Agrològica)

Aquest apartat de capacitat agrològica s'ha elaborat a partir de les dades recollides a l'Informe Temàtic núm. 2, sobre el Medi Físic, elaborat per a les Directrius d'Ordenació del Territori. La capacitat agrològica dels sòls s'estableix en base a dos paràmetres fonamentals: la capacitat de producció del sòl i el risc de pèrdua d'aquesta capacitat segons el sistema d'explotació emprat.

En el mapa de Capacitat Agrològica, a la zona de Sant Joan, apareixen quatre grans classes:

- a) **Sòls aptes per al conreu intensiu:** són aptes per aplicar sistemes d'explotació intensius.

- b) **Sòls aptes per al conreu extensiu:** són sòls en els quals es poden aplicar sistemes d'explotació extensiva permanent o qualsevol altre sistema d'intensitat menor.
- c) **Sòls aptes per al conreu ocasional:** són sòls que admeten sistemes d'explotació que van des del conreu ocasional a la producció forestal.
- d) **Sòls no aptes per al conreu o improductius:** són sòls no apropiats per a l'explotació agrícola però poden ser explotats baix sistemes de pasturatge, producció forestal o reserva natural.

La major part del territori de Sant Joan és apte per al conreu, en concret, un 39,97% del territori té capacitat pel conreu intensiu, ja que està format per terrenys plans amb poques pendents i amb sòls formats per argiles i llims sedimentats entorn als cursos superficials. Una superfície similar, en concret el 37,39 % del terme està ocupada per sòls aptes per al conreu extensiu, es localitza en contacte amb els sòls de la primera categoria, però en zones on els sediments quaternaris són més grollers o on afloren litologies més compactes, són zones de pendents suaus que permeten la introducció de sistemes de conreu extensiu. Entorn a un 20 % del territori són zones poc aptes per al conreu, en tot cas conreu ocasional. Pastures o explotació forestal, ja que són els vessants de les elevacions del terme, amb pendents més pronunciades i sòls poc desenvolupats. El 2,36% del territori és totalment improductiu, ja que o està ocupat pel nucli urbà de Sant Joan o correspon amb vessants molt pronunciats del turons més importants.

1.2.1.5 Hidrologia superficial i subterrània

(Vegeu mapa 5: Hidrologia superficial i risc de contaminació d'aqüífers)

En aquest apartat s'analitzaran els principals trets definidors de la hidrologia superficial del municipi de Sant Joan, a l'hora que s'identificaran també les unitats hidrogeològiques afectades. Relacionat amb aquest darrer tema també es farà especial menció al risc de contaminació dels aqüífers.

Hidrologia superficial

La totalitat de la superfície de Sant Joan drena cap la Badia d'Alcúdia, es a dir cap al nord del terme, però a escala municipal es poden diferenciar dues petites subconques. La primera es troba al nord del municipi i recull l'aigua d'aquest àmbit. L'aigua drena en direcció nord-est a través del torrent de Son Gual, que organitza aquesta subconca i rep l'aigua del torrent de sa Bastida al nord del municipi. El torrent de Son Gual arriba fins a la Badia d'Alcúdia. L'altre subconca que organitza l'escorrentia superficial de Sant Joan ocupa bona part del centre i sud del terme i drena en direcció nord-oest sud-est, tot i que després, fora del terme municipal es junta amb el torrent de na Borges i drena cap a la Badia d'Alcúdia, els cursos que organitzen aquesta subconca són el torrent de son Pericàs i sa Penya.

Al terme de Sant Joan no hi ha cap zona humida.

Hidrologia subterrània

Per a la redacció d'aquest apartat, s'han utilitzat dades provinents de l'*Instituto Geológico Minero de España* i del *Pla Hidrològic de les Illes Balears*. El municipi de Sant Joan es troba en la seva totalitat a la unitat hidrogeològica de Serres Centrals (18.15).

A la **Serra Central (unitat 18.15)** hi trobam quatre aqüífers: el Rethinià-Liàssic de calcàries i dolomies d'espessor inferior a 340 metres i tipus mixt; el Juràssic de calcàries i tipus mixt, i, finalment, el Paleogen d'espessor variable i el Miocè de calcàries, calcarenites i conglomerats i de tipus lliure. Les calcàries i dolomies són permeables per fisuració, mentre que les calcarenites i els conglomerats ho són per la porositat interna.

Aquesta unitat hidrogeològica ocupa 303,21 km² i representa el 100% del municipi de Sant Joan. La recàrrega del sistema es produeix per la infiltració de l'aigua de la pluja caiguda sobre els 93 km² d'afloraments permeables que existeixen en aquesta unitat, així com pels retorns de reg, infiltració d'aigües residuals i pèrdues de les xarxes d'abastament, de tal manera que suposen una aportació total de 9,1 hm³ anuals. Les extraccions per bombejos es calculen en 8,9 hm³ anuals.

El nivell piezomètric ha baixat 1,5 metres d'ençà del 1974. La qualitat de l'aigua per a l'abastament i el reg és bona, tret d'algunes excepcions. Malgrat que el balanç de la unitat resulta positiu, el volum de les extraccions s'aproxima a la recàrrega estimada, per la qual cosa un increment significatiu de les extraccions podria posar a la unitat en risc de sobre explotació.

Vulnerabilitat dels aqüífers

Per a la delimitació del risc de vulnerabilitat dels aqüífers, es parteix d'una cartografia elaborada per la Direcció General de Recursos Hídrics amb el mètode DRASTIC. Aquest és un mètode empíric que pretén sistematitzar de determinació del potencial dels contaminants d'assolir la zona saturada. Està condicionada per la profunditat, la taxa de recàrrega, el tipus d'aqüífer, el tipus de sòl, la topografia, l'impacte sobre la zona no saturada i la conductivitat hidràulica.

Segons aquesta font, el 60% del municipi es troba sobre terrenys amb un grau moderat de vulnerabilitat dels aqüífers i al 40% el risc de vulnerabilitat dels aqüífers és baix.

1.2.1.6 Riscos

(Mapa 6: Riscos d'incendi, d'erosió i d'inundació, segons el PTM).

Al PTM de Mallorca delimita les zones de prevenció de riscos d'inundació, d'erosió, esllavissament i d'incendi. Així, a l'àmbit del municipi de Sant Joan trobam terrenys afectats per aquests quatre tipus de risc:

- Els riscos d'incendi elevats o molt elevats ocupen el 13,3% de tot el terme, localitzats repartits en petites taques de vegetació natural o àrees de boscos, on destaquen la zona del puig de Bonany i al nord del nucli urbà el puig de Baldiri i Sant Nofre.
- Pel que fa al risc d'erosió, es detecten petites àrees de risc d'erosió que es troben entorn a les vessants més pronunciades dels diferents turons al Puig. Aquestes zones representen el 14% del terme, incloent zones de risc moderat o elevat.
- Les àrees afectades pels riscos d'inundació suposen només el 2% del municipi. Es tracta d'una única zona al nord del municipi entorn al torrent de Son Gual.

- Les àrees afectades pel risc d'esllavissament tan sols es troba a petites zones de pendent molt pronunciat del Puig de Sant Nofre, Bonany i serra de Meià. Ocupa l'1,1% del territori.

1.2.2 Medi natural

A continuació es fa una relació de les principals espècies vegetals i animals presents al municipi de Sant Joan. Aquesta relació es fa en base a la seva pertinença als diferents ecosistemes, segons les descripcions contingudes a la bibliografia consultada i treball de camp.

1.2.2.1 Vegetació

(Mapa 7: Vegetació).

Per a l'elaboració de la cartografia de vegetació de Sant Joan s'ha fet servir informació extreta del PTM i de les DOT, contrastant-ho, a grans trets, amb el treball de camp i la consulta de fotografia aèria.

En el mapa adjunt queden reflectides les diferents comunitats vegetals del municipi de Sant Joan, que tot seguit passarem a detallar una per una. Aquestes comunitats representen en el seu conjunt el 8,48% del terme, per tant, es tracta d'un municipi amb pocs espais de vegetació natural i dominat clarament per les terres destinades a l'agricultura. Cal tenir en compte que la vegetació està condicionada per la litologia, el clima i la situació relativa dins de Mallorca.

En primer lloc s'hi troben **bosc termomediterranis d'Olea i Ceratonia** o la garriga d'ullastre (*Cneoron tricocci-Ceratonietum siliquae*), que es tracta d'un dels hàbitats més freqüents a Mallorca, especialment al centre de l'illa i a la zona meridional. És la vegetació climàtica d'aquestes zones, on s'acusa l'aridesa en relació amb la Serra de Tramuntana. Cal esmentar que aquesta comunitat està parcialment conquerida pel pi blanc (*Pinus halepensis*). Entre les espècies més destacables cal esmentar l'olivella (*Cneoron tricoccon*), l'ullastre (*Olea europaea*), el garrover (*Ceratonia siliqua*), la mata (*Pistacia lentiscus*) i l'aladern de fulla estreta (*Phillyrea angustifolia*). Aquesta comunitat es localitza als turons septentrionals i orientals del terme.

Existeixen altres hàbitats al terme de Sant Joan, però amb una extensió molt reduïda en relació a l'anteriorment descrit:

- *Andropogonietum hirtum-pubescentis*: ocupa un vessat de la Serra des Ca Tos al sudoest del terme, a prop del Torrent d'Horta.
- *Barachypodietum phoenicoidis*: Al centre del Terme, una petita extensió entre la Síquia a de ses Veles i Can Dalmau.
- *Fraxino-Ulmenon minoris*: localitzat a les voreres del torrent de Son Gual.
- *Helosciadetum nodiflorum*: ocupa una petita extensió al centre del terme entre la Síquia de ses Veles i Son Buritxo.
- *Rubus ulmifolii-Crataegetum brevispiniae*: forma una comunitat a les voreres del torrent d'Horta al sudoest del terme.
- *Saturejo filiformis-Phagnalietum sordidi*: Al cim del Puig de Sant Nofre.

Finalment s'ha de comentar que segons les dades exposades en el *Llibre Vermell de la Flora Vasculard de les Illes Balears* (Document tècnic de conservació de la

Conselleria de Medi Ambient), no apareix cap de les espècies amenaçades dintre del terme municipal de Sant Joan.

1.2.2.2 Fauna

Per a redactar part d'aquest apartat de l'inventari hem fet servir el document tècnic de conservació: **Libro Rojo de los Vertebrados de las Baleares**, elaborat per la **Conselleria de Medi Ambient** i l'**Atlas dels Aucells Nidificants de Mallorca i Cabrera** editat pel GOB. No vol dir que les espècies que s'identificaran en aquest document estiguin presents a la zona concreta, però si que hi ha possibilitats de què així sigui, es tracta de fauna potencial. En aquest document hi són presents aquelles espècies de vertebrats que estan més amenaçades.

Amfibis. A l'àmbit estudiat hi ha una espècie amfíbia catalogada, es tracta del calàpet (*Bufo viridis balearica*). Està classificat com a vulnerable.

Rèptils. Segons la informació disponible, només hi ha dues espècies de rèptils que podrien habitar l'àrea de Sant Joan:

- Tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*). Espècie classificada com a vulnerable.
- Serp de garriga (*Macropododon cucullatus*). D'aquesta espècie no hi ha dades suficients com per conèixer el seu risc d'extinció.

Aus. Sota aquest paràgraf es fa una relació d'aus amenaçades segons la font citada que podrien tenir com hàbitat la nostra zona o espais propers:

- Guàtlera (*Coturnix coturnix*). Espècie classificada com amb dades insuficients.
- Sebel·lí (*Burhinus oedicnemus*). Espècie classificada com a de baix risc d'extinció, però quasi amenaçada.
- Tórtera (*Streptopelia turtur*). Espècie classificada com amb dades insuficients.
- Enganapastors (*Caprimulgus europaeus*). Espècie classificada com a de baix risc d'extinció, però quasi amenaçada.
- Corb (*Corvus corax*). Espècie classificada com a vulnerable.
- Trencapinyons (*Loxia curvirostra*). Espècie classificada com amb dades insuficients.
- Milana (*Milvus milvus*). Espècie catalogada com en perill d'extinció. Aquest rapinyaire ha esdevingut molt escàs a Mallorca. Malgrat que la zona preferent d'activitat és Bunyola, Santa Maria, Consell, Alaró, Santa Eugènia, Marratxí i Palma, és possible observar milanes a les zones boscoses dels turons del municipi.
- Esparver (*Hieraetus pennatus*). Espècie classificada com a de baix risc d'extinció, però quasi amenaçada.
- Falconet (*Falco subbuteo*). Espècie classificada com a de baix risc i preocupació menor.
- Falcó (*Falco peregrinus*). Espècie classificada com a de baix risc d'extinció, però quasi amenaçada.
- Tórtera (*Streptopelia turtur*). Espècie classificada com amb dades insuficients.

Mamífers. Segons les dades existents a la zona hi trobam els següents mamífers amenaçats:

- Ratapinyada dels graners (*Eptesicus serotinus*). Espècie classificada com amb dades insuficients.
- Ratapinyada de cap gros (*Miniopterus schreibersii*). Espècie classificada com a de baix risc d'extinció, però quasi amenaçada.
- Ratapinyada de peus grans (*Myotis capaccinii*). Espècie classificada com a de baix risc d'extinció, però quasi amenaçada.
- Ratapinyada gran (*Myotis myotis*). Espècie classificada com a de baix risc d'extinció, però quasi amenaçada.

A continuació es presenta una relació d'altres espècies de vertebrats que es podrien trobar a la zona i voltants i que no estan incloses al llibre vermell, és a dir que són fauna potencial no classificada pel seu perill d'extinció.

Rèptils: Dragons (*Tarentola mauritanica*)

Aus. Només es tenen en compte les aus nidificants.

- Set-mesó (*Tachybaptus ruficollis*)
- Cap-blau (*Anas platyrhynchos*)
- Xoriguer (*Falco tinnunculus*)
- Perdiu (*Alectoris rufa*)
- Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*)
- Tudó (*Columba palumbus*)
- Cucui (*Cuculus canorus*)
- Òliba (*Tyto alba*)
- Mussol (*Otus scops*)
- Mussol reial (*Asio otus*)
- Apus apus (Falzia)
- Puput (*Upupa epops*)
- Llenguerut (*Jynx torquilla*)
- Terrola (*Calandrella brachydactyla*)
- Cucullada (*Galerida theklae*)
- Oronella de penyal (*Ptyonoprogne rupestris*)
- Oronella (*Hirundo rustica*)
- Cabot (*Delichon urbica*)
- Passa-foradí (*Troglodytes troglodytes*)
- Rossinyol (*Luscinia megarhynchos*)
- Vitrac (*Saxicola torquata*)
- Mérlera (*Turdus merula*)
- Rossinyol bord (*Cettia cetti*)
- Brusac (*Cisticola juncidis*)
- Busqueret d'abartzet (*Sylvia melanocephala*)
- Busqueret foraster (*Sylvia atricapilla*)
- Reiet (*Regulus ignicapillus*)
- Mata-mosques (*Muscicapa striata*)
- Ferrerico (*Parus major*)
- Cap-xerigany (*Lanius senator*)
- Teulader o Gorrió (*Passer domesticus*)
- Pinsà (*Fringilla coelebs*)
- Gafarró (*Serinus serinus*)
- Verderol (*Carduelis chloris*)
- Cadenera (*Carduelis carduelis*)

- Passerell (*Carduelis cannabina*)
- Sól·lera boscana (*Emberiza cirulus*)
- Sól·lera (*Miliaria calandra*)

Mamífers

- Eriçó (*Atelerix algirus*)
- Rata cellarda (*Elyomis quercinus*)
- Ratolí (*Apodemus sylvaticus*, *Mus musculus*, *Mus spretus*),
- Mostel (*Mustela nivalis*)
- Conill (*Oryctolagus cuniculus*)
- Llebre (*Lepus sp.*)
- Rates (*Rattus rattus*, *Ratus norvegicus*)
- Mart (*Martes martes*)
- Geneta (*Genetta genetta*)

1.2.2.3 Espais Naturals Protegits i coves

(Mapa 11: Classificació segons PTM).

Llei 1/1991 d'Espais Naturals i de règim Urbanístic de les Àrees d'Espacial Protecció de les Illes Balears

Hi ha dues zones de Sant Joan que queden protegides per la LEN. Ocupen en total unes 288,79 hectàrees repartides al nord per l'ANEI número 41 del Puig de Son Nofre i al sud per l'ANEI del Puig de Bonany, el més extens.

Amb la delimitació dels alzinars (pel Decret 130/2001) es poden diferenciar tot un grapat de petites taques localitzades al sud de la carretera de Manacor i una petita clapa a l'oest del torrent de s'Horta. En total sumen unes 7,92 hectàrees. Aquests alzinars constitueixen ANEIs d'Alt Nivell de Protecció (AANP).

Directiva europea d'Habitats 92/43/CEE.

(Vegeu els plànol 5 de vegetació i 11 classificació segons PTM)

Aquesta directiva europea defineix la Xarxa Natura 2000, que està integrada per dos tipus d'espais: els Llocs d'Interès Comunitari (LIC) i les Zones d'Espacial Protecció per les Aus (ZEPA). Al municipi de Sant Joan no hi ha cap espai protegit per la Xarxa Natura 2000.

Segons la informació de l'Inventari de Punts d'Interès Científic de les Balears, editat per la Conselleria d'Agricultura i Pesca l'any 1993, a Sant Joan no hi ha cap punt d'interès catalogat.

Coves

Per a complementar aquest apartat, s'han afegit les coves catalogades del municipi. El catàleg (Encinas, 1997) s'ha extret d'un article de la revista Endins. Per la raresa dels seus ecosistemes, la seva importància en endemismes d'espècies troglòbies i el bon estat de les restes antropològiques que s'hi troben, les coves constitueixen punts d'interès que han de ser considerats en aquest inventari.

A la següent taula, hi queden resumides les coves de Sant Joan. Quant al tipus de les coves, totes les cavitats del terme són de predomini horitzontal.

CODI	NOM	altitud	INTERES CIENTÍFIC	TIPUS
B.01	Cova de sa Bastida	190	històrico-arqueològic	De 15 a 30 m de recorregut
C.01	Cova des Calderers	160	històrico-arqueològic	Fins a 15 m de recorregut
C.02	Cova des Camp Vell	135	històrico-arqueològic	Fins a 15 m de recorregut
C.03	Coveta des Camp Vell	135	històrico-arqueològic	Fins a 15 m de recorregut
C.04	Cova des Conills	190	històrico-arqueològic	Fins a 15 m de recorregut
F.01	Cova de na Fumada	150	històrico-arqueològic	Fins a 15 m de recorregut
F.02	Cova Fosca	190	històrico-arqueològic	Fins a 15 m de recorregut
L.01	Cova de sa Llosa	160	històrico-arqueològic	De 15 a 30 m de recorregut
P.01	Cova de sa Pleta d'en Solanda	200	Económico-social	Fins a 15 m de recorregut
S.01	Cova de Son Baró	160	històrico-arqueològic	De 15 a 30 m de recorregut

TAULA III. Coves de Sant Joan

Font: Encinas (1997)

1.3 SUBSISTEMA: PAISATGE I OCUPACIÓ DEL SÒL

1.3.1 Paisatge

(Mapa 9: Qualitat paisatgística).

Per a l'elaboració d'aquest apartat s'ha fet servir informació procedent de les **Directrius d'Ordenació Territorial (DOT)**, referent a la qualitat del paisatge. El paisatge pot considerar-se com una síntesi visual del territori. Cal remarcar que es fa referència al paisatge entès en termes naturals i ambientals, i per tant, no s'avalua el paisatge segons els seus valors humans. Els factors més influents són la disposició dels relleus i els pendents, ja que és a les zones amb major altura i pendent on s'hi mantenen els usos naturals. Aquest fet és doblement positiu, tant des del punt de vista del paisatge intrínsec com de la intervisibilitat.

A Sant Joan la major part del terme municipal té una qualitat paisatgística baixa, que es correspon amb usos urbans i agraris que ocupen el 71,5% de la superfície municipal. La qualitat és baixa si ens atenem a les premisses explicades a l'anterior paràgraf, però cal assenyalar que es tracta d'un paisatge agrari força interessant.

El 18,9% del municipi queda classificada com de qualitat paisatgística bona. Es tracta de zones elevades sobretot els turons de menys altura.

La majoria dels terrenys amb usos naturals i elevacions més importants, com Bonany, Baldiri i Sant Nofre apareixen classificats com a zones de qualitat paisatgística molt bona (9,51 %).

1.3.2 Usos del sòl

(Mapa 8: Usos del sòl).

Per a la redacció d'aquest punt, s'ha treballat amb dades obtingudes a partir de l'indicador de canvi dels usos del sòl, inclòs dintre del projecte d'indicadors de sostenibilitat del CITTIB. La llegenda utilitzada, pel cas de Sencelles queda amb les següents categories:

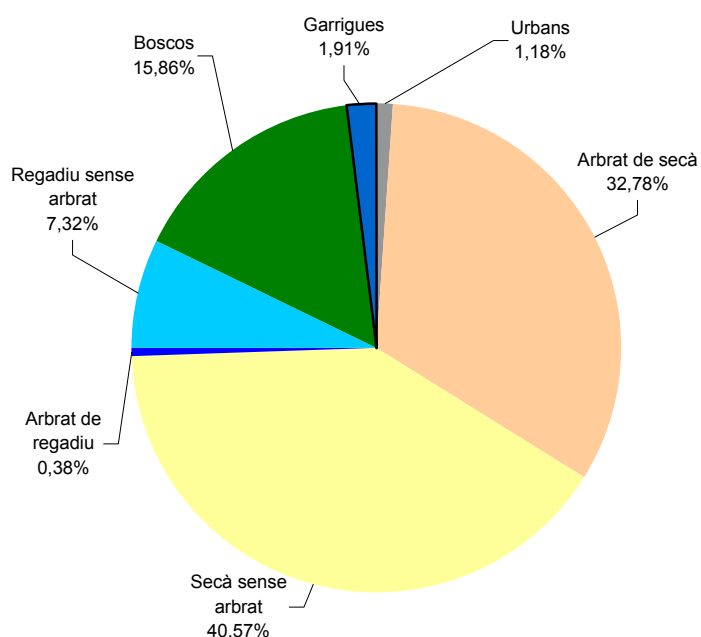
- Usos urbans
- Arbrat de secà
- Secà sense arbrat
- Arbrat de regadiu
- Regadiu sense arbrat
- Bosc
- Garrigues

Tot seguit es mostra una relació de les categories enunciades amb la superfície corresponent a cada una d'elles i els percentatges que representen al terme municipal de Sant Joan.

USOS	Superfície (Ha)	% respecte tot el municipi
Urbans	45,4	1,18
Arbrat de secà	1.262,03	32,78
Secà sense arbrat	1.562,22	40,57
Arbrat de regadiu	14,66	0,38
Regadiu sense arbrat	281,92	7,32
Boscós	610,61	15,86
Garrigues	73,57	1,91

TAULA IV. Usos del sòl al municipi de Sant Joan

Font: Elaboració pròpia

GRÀFIC 3 . Usos del sòl al terme municipal de Sant Joan

Font: Elaboració pròpia

Fent una anàlisi dels resultats exposats, podem arribar a les següents conclusions. Pel que fa als usos urbans, tan sols representen un 1,18% de tot el municipi.

En relació als usos agraris, predomina clarament l'ús extensiu (73,35%) per sobre de l'ús intensiu de regadiu, que només assoleix un 7,32% del territori municipal. Dintre de l'ús extensiu el que té una major importància és el secà sense arbrat amb un 40,57% del municipi.

Finalment, cal dir que les zones de vegetació natural al municipi ocupen un 17,77% del seu territori, predominant la presència de boscos enfront les garrigues.

1.4 SUBSISTEMA: ACTIVITATS ECONÒMIQUES I POBLACIÓ

1.4.1 Demografia

Per a realitzar aquest capítol hem fet servir dos tipus de dades: per un costat s'utilitzaran les dades desglossades per municipis provinents del padró d'habitants de l'IBAE i de l'INE.

Evolució de la població

La població del municipi de Sant Joan a dia 1 de gener de 2007 era de 1.866 habitants, segons dades de la Revisió del Padró Municipal de l'INE.

A les següents taules es representa l'evolució de la població del municipi de Sant Joan des de l'any 1900 i fins a l'actualitat. L'evolució de la població del municipi és la pròpia de la comarca des Pla, que es caracteritza per la paulatina pèrdua de població fins als anys 90 i la seva posterior recuperació. A partir del 1993 la població del municipi ha anat augmentant, fins arribar als 1.866 habitants de l'actualitat.

Any	1900	1910	1920	1930	1940	1950	1960	1970	1981	1991	2001
Padró IBAE	2431	2421	2555	2324	2288	2321	2168	2040	1964	1661	1691

TAULA V. Evolució de la població del municipi de Sant Joan (1900-2001)

Font: IBAE.

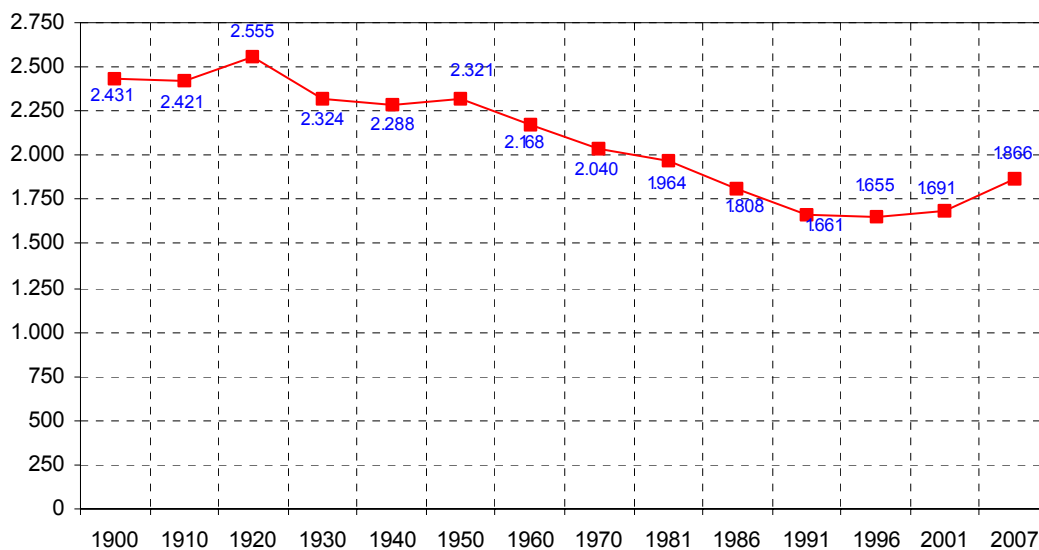
1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1808	1801	1788	1734	1725	1667	1657	1652	1656	1684	1655	1662	1683	1686	1691	1737	1803	1821	1847	1853

TAULA VI. Evolució de la població del municipi de Sant Joan (1986-2006)

Font: INE i IBAE.

Tal i com es pot apreciar al següent gràfic, els efectius poblacionals de Sant Joan des de 1900 fins a l'actualitat han tingut una evolució pròpia del pla de Mallorca. Entre el 1900 i 1991 la població del municipi va veure com aquesta s'anava reduint de manera gradual passant dels 2.555 habitants el 1920, als 1.652 del 1993. Els períodes de major pèrdua de població varen ser entre el 1950-1990 sobretot durant la dècada dels 80. Entre el 1930-90 es va perdre entorn al 41% de la població, perdent quasi 900 habitants. Aquesta pèrdua de població va coincidir amb un cert boom del turisme, que va generar un cert èxode de la població cap a les zones costaneres i cap a Ciutat de Mallorca. Amb l'arribada de la dècada dels 90, s'inicia una lleugera recuperació, que es deu a l'inici de fluxos centrífugs des de Ciutat cap als pobles. Això és, el retorn de la població cap als pobles de l'interior de Mallorca.

A partir dels anys 2000 el creixement es cada cop més important, assolint un creixement del 10,3% entre el 2001 i el 2007. Aquest creixement és un poc inferior a Sant Joan que a altres municipis del seu entorn, ja que el poble no es troba en cap gran via de comunicació amb Palma.

GRÀFIC 4 . Evolució de la població al municipi de Sant Joan (1900-2007).

Font: INE i IBAE.

Pel que fa a la població per nuclis ha Sant Joan tan sols hi un nucli de població, però es pot diferenciar la població que habita al nucli urbà i al disseminat.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Sant Joan	1.556	1.561	1.562	1.554	1.578	1.632	1.631	1.639	1.634
Disseminat	106	122	124	137	159	171	190	208	219
%	6,38	7,25	7,35	8,10	9,15	9,48	10,43	11,26	11,82
TOTAL	1.662	1.683	1.686	1.691	1.737	1.803	1.821	1.847	1.853

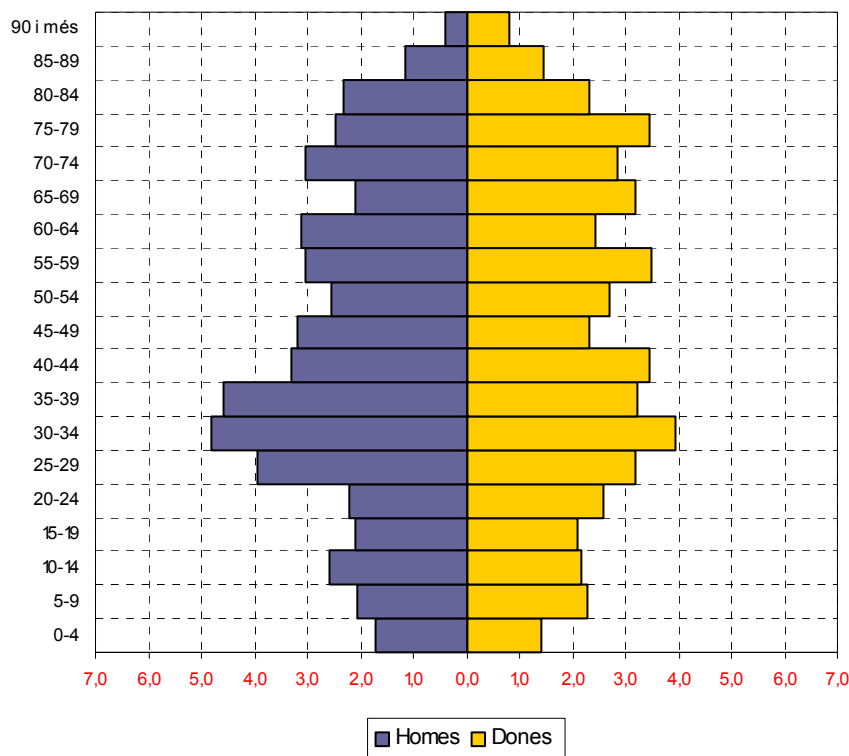
TAULA VII. Evolució de la població del nucli i disseminat del municipi de Sant Joan (1998-2006)

Font: Nomenclàtor de l'INE

Com es pot comprovar els habitants del municipi estan distribuïts, principalment, al nucli urbà de Sant Joan, però a la darrera dècada s'ha incrementat de forma important el nombre d'habitants que resideixen al disseminat del terme, així, la població disseminada ha passat d'un 6,38 % a 1998 fins al 11,82% del 2006.

Estructura de la població

A continuació es presenta la piràmide per sexes i edats de la població del municipi per a l'any 2006.

GRÀFIC 5 . Piràmide de població del municipi de Sant Joan 2006

Font: IBAE.

Al tractar-se d'un municipi de poca població la piràmide resultant és poc representativa i les irregularitats són molt apreciables. Com a resultat de la recuperació demogràfica dels darrers anys, s'ha incrementat de manera important el nombre d'adults (entre 30-39 anys). La natalitat continua essent molt baixa, com demostra la base de la piràmide on els grups de menys de 24 anys són poc nombrosos.

Els grups d'edat més nombrosos són: el de 30 a 34 (8,74%), el de 35 a 39 (7,83%), i el de 55 a 59 (6,53%) Aquest fet és conseqüència de la immigració interna actual, especialment de Palma, posat que la majoria dels immigrants es troben repartits entre aquests grups d'edat i a que aquest grups pertanyen a generacions on la natalitat fou més elevada que l'actual.

En el grups d'adults joves entre 25 i 49 anys hi ha un major nombre d'homes, degut a que els pocs aports migratoris es produeixen sobretot en aquest segment. Al grups de més edat, amb més de 65 anys les dones són predominants degut a una major mortalitat entre el homes en aquests grups d'edat.

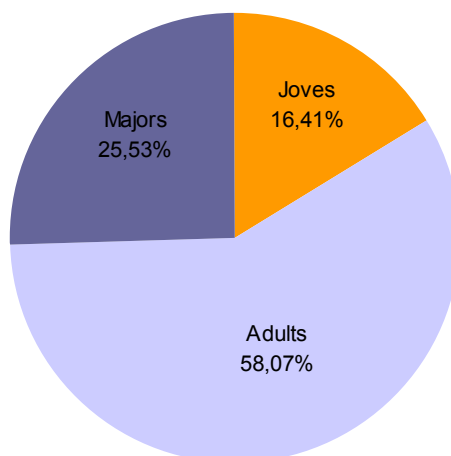
A la taula següent es compara la població de Sant Joan, Mallorca i Balears, per grans grups d'edat. S'han definit tres grans grups d'edat: joves de 0 a 19 anys, adults de 20 a 64 anys i majors de més de 64 anys. En molts casos el grup de joves s'estableix en edats compreses entre 0 i 15 anys, però les pautes demogràfiques han anat canviant a les darreres dècades de tal forma que la inserció en el món laboral cada vegada es produeix més tard, i aquest fet ens condueix a establir uns grups d'edat mes d'acord a la realitat social. A més, la distribució per grups quinquennals d'edat que s'obté de les fonts mencionades, afavoreix més la distribució de 0 a 19 anys.

Com es pot veure a la següent taula, la població de Sant Joan està més envellida que la de Mallorca i les Balears. Així, el gruix de majors està 10 punts per sobre al de les Illes i Mallorca en detriment del grup de joves i adults. Aquests presenten percentatges inferiors als de l'illa i la comunitat.

	Sant Joan		Mallorca		Illes Balears	
	nº	%	nº	%	nº	%
Joves (0-19 anys)	304	16,41	202.206	20,20	160.242	20,26
Adults (20-64 anys)	1.076	58,07	660.344	65,96	517.544	65,45
Majors (65 i més anys)	473	25,53	138.512	13,84	112.977	14,29
TOTAL	1.853		1.001.062		790.763	

TAULA VIII. Població per grans grups d'edat, 2006

Font: IBAE

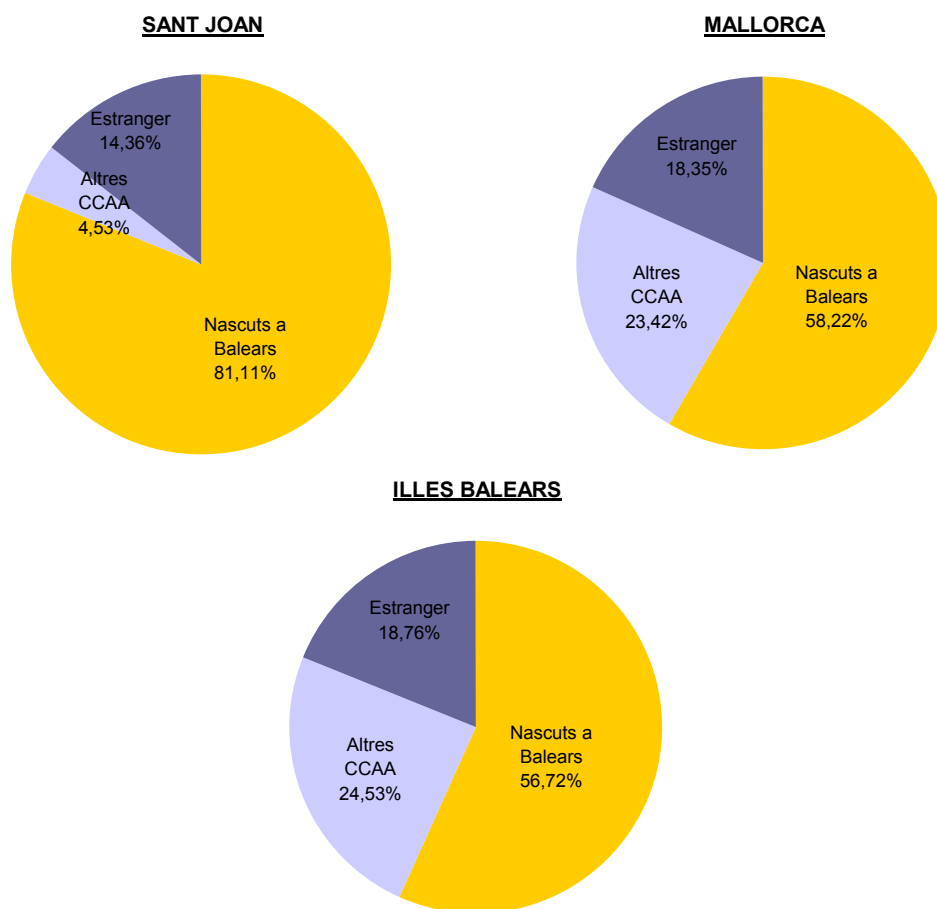
GRÀFIC 6 . Població per grans grups d'edat. Sant Joan 2006

Font: IBAE

Origen de la població

Als següents diagrames circulars s'estableixen les proporcions de població nascuda a Balears, a una altra Comunitat Autònoma de l'Estat Espanyol, i a l'estranger, en data a 1 de gener de 2006, per a les Balears, Mallorca i Sant Joan. El que no es reflecteix en aquesta gràfica, perquè no hi ha dades disponibles a l'IBAE és la població nascuda a l'illa de Mallorca, en els casos de Mallorca i Sant Joan.

Si comparam Sant Joan amb la resta de Mallorca o les Illes Balears, es comprova que el pes dels nascuts a Balears de Sant Joan està entre 22 i 24 punts superior que els nascuts a Balears de la Comunitat i de Mallorca. Aquest fet va en detriment, sobretot, del percentatge de nascuts a altres Comunitats Autònomes. A Sant Joan el pes d'aquesta població està entorn al 4,5 % mentre que a Mallorca i al conjunt de les Balears es situa en un 24 %. El pes dels estrangers és inferior al pes d'aquest col·lectiu a Mallorca i a les Illes, en uns 4 punts de diferència.

GRÀFIC 7 . Origen de la població a Sant Joan, Balears i Mallorca
Font: IBAE

A la taula següent es presenta la població de Sant Joan segons la Comunitat Autònoma d'origen en el cas de nascuts a altres indrets de l'estat espanyol i segons l'estat en el cas d'estrangers.

Per Comunitats Autònomes els catalans, els andalusos i madrilenys són els que tenen un nombre d'efectius superior, superant en molt a la resta de comunitats. La població nascuda en aquestes tres Comunitats Autònomes representa el 60,7% de tota la població que prové d'alguna de les diferents Comunitats de l'estat espanyol.

En el cas d'estrangers els més nombrosos al municipi de Sant Joan són els argentins, seguits dels Alemanys i els marroquins, que en el seu conjunt representen el 83,5% del total dels nascuts a l'estranger.

El que crida l'atenció a la vista de les xifres de població nascuda fora de les Illes Balears, és que el nombre de homes procedents de l'estranger supera al de dones, mentre que en la població procedent d'altres comunitats autònomes està equilibrat.

	TOTAL	HOMES	DONES
PER COMUNITAT AUTÒNOMA DE NAIXEMENT			
Total	1.853	938	915
Andalusia	18	9	9
Aragó	1	1	0
Astúries	2	2	0
Balears	1.503	743	760
Canàries	2	2	0
Cantàbria	2	0	2
Castella i Lleó	5	3	2
Castella-la Manxa	7	5	2
Catalunya	26	12	14
Comunitat Valenciana	3	3	0
Extremadura	4	0	4
Galícia	5	2	3
Madrid	7	3	4
Múrcia	1	0	1
Navarra	0	0	0
País Basc	0	0	0
Ceuta	0	0	0
Melilla	1	0	1
PER PAÍS DE NACIONALITAT			
Total	1.853	938	915
Espanya	1.591	786	805
Alemanya	76	46	30
França	2	1	1
Itàlia	3	1	2
Regne Unit	12	6	6
Bulgària	1	1	0
Romania	1	0	1
Marroc	65	49	16
Argentina	78	39	39
Equador	8	4	4
Resta	16	5	11

TAULA IX. Població del municipi de Sant Joan, segons CA o país d'origen, 2006

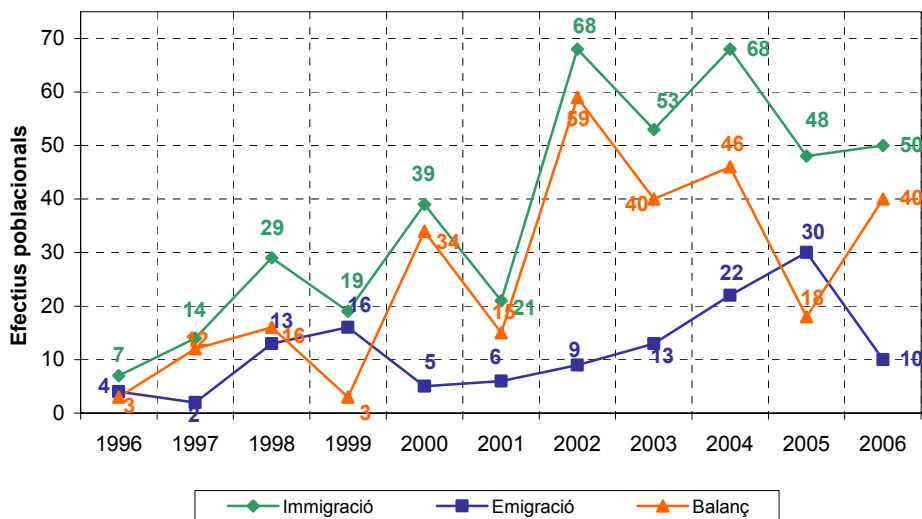
Font: IBAE

Migracions

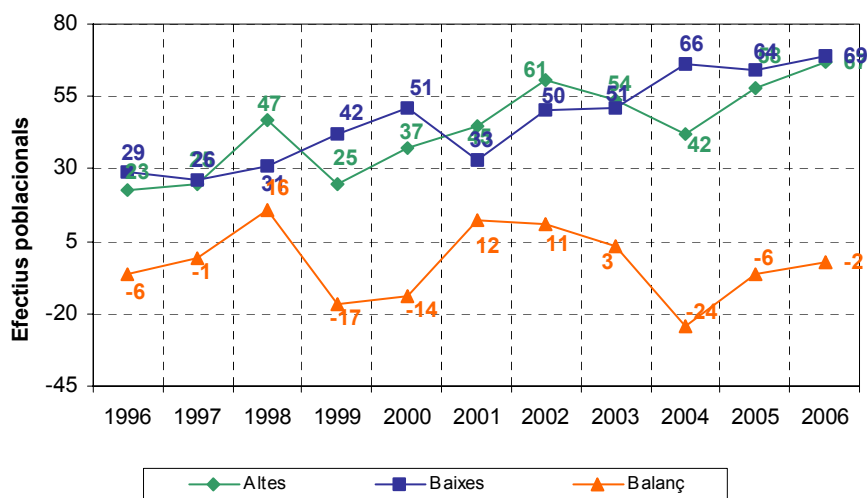
Un tema molt lligat a l'anterior és el dels moviments migratoris, on el que ens interessa és caracteritzar l'evolució del nombre d'immigrants i emigrants dels darrers anys. El que volem conèixer és el balanç migratori per al municipi de Sant Joan durant els darrers anys.

El Balanç migratori, si juntam els dos tipus de moviments ha estat en general positiu als darrers 10 anys. A les gràfiques s'observa com la migració interna ha estat més

negativa que l'externa, és a dir són gent de fora del municipi la que ha mantingut el balanç positiu, observant el balanç podem afirmar que la immigració és el factor de creixement de la població de Sant Joan, ja que el creixement vegetatiu seria negatiu.

GRÀFIC 8 . Evolució del nombre d'immigrants i emigrants (1996-2006).
Font: IBAE

GRÀFIC 9 . Evolució del nombre d'altres i baixes (1996-2006).
Font: IBAE

1.4.2 Habitatge

Les dades per elaborar aquest capítol s'han extret del cens del 2001, extret de la web de l'INE.

El número total d'habitatges segons el cens de 2001 era pel municipi de Sant Joan de 1.011. En el mateix cens es fa la següent classificació d'aquests habitatges:

Tipus d'habitatge	Núm.	%
Habitatges familiars principals	666	65,87
Habitatges familiars secundaris	57	5,63
Habitatges familiars buits	257	25,4
Altres	31	3,06
TOTAL	1.011	100

TAULA X. Tipus d'habitatges

Font: Cens 2001

El 65,87% dels habitatges són principals, el 5,63% secundaris i el 25,4% estan desocupats. Segons això, el pes dels habitatges principals és lleugerament superior respecte a Mallorca (62,44%) i Illes Balears (60,83%). Els habitatges secundaris també representen un menor percentatge a Sant Joan, respecte el conjunt de Mallorca (18,17%) i de la comunitat (19,35%). En canvi, el percentatge d'habitatges buits a Sant Joan (25,4%) és molt superior a Mallorca (16,60%) i a les Illes Balears (17,03%).

És també prou interessant analitzar l'evolució del parc total d'habitatges, i per aquest motiu podem consultar la següent taula:

Abans de 1900	1900-1920	1921-1940	1941-1950	1951-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2001
70	55	94	134	187	143	148	66	114

TAULA XI. Habitatges construïts al municipi de Sant Joan

Font: Cens 2001

De la taula anterior es pot extreure que durant el segle XX, la dècada amb un major dinamisme ha estat entre els anys 1951-1960, amb valors relatius superiors als de Mallorca i Balears. Així, el percentatge d'habitatges principals construïts a Sant Joan entre 1951-1960 va ser del 18,5%. Entorn al 34,9% dels habitatges estan datats d'abans de mitjans del segle passat, més elevat que el 21,31 i el 21,94% de Mallorca i Balears respectivament. Entre els anys 60 i 80, en el conjunt de la comunitat Autònoma i a Mallorca es va donar un important creixement, que es reflexa en el percentatge d'habitatges principals construïts durant aquella època, amb un 41,10% a les Balears i el 40,09 a Mallorca.

El percentatge d'habitatges construïts abans de 1900 és similar a Sant Joan que a Mallorca, entorn al 7%.

A continuació i amb l'objecte d'aprofundir més en l'evolució dels habitatges en els darrers anys es fa una relació de les llicències d'obra concedides des de 1996, segons les fitxes municipals disponibles a la web de l'IBAE. De totes formes convé aclarir que aquestes dades no només inclouen les llicències per a nova obra, sinó també les de reforma.

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
2	3	1	18	10	sd	sd	6	54

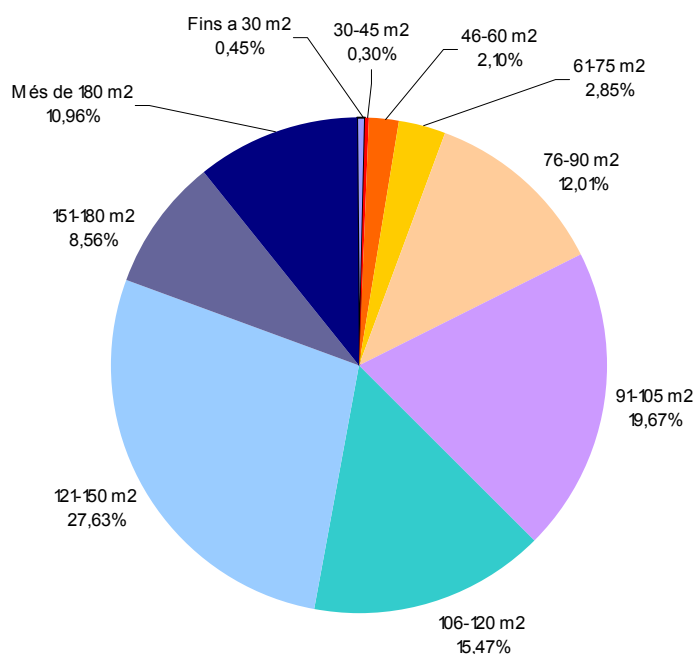
TAULA XII. Evolució de llicències d'obra (1996-2004)

Font: IBAE

El 1999 i 2004 són els anys que varen tenir un nombre major de llicències concedides. No obstant s'ha de dir que el comportament ha estat molt irregular, i no ha seguit una

tendència clara, com mostra l'elevada xifra de 2004 precedida d'una xifra baixa al 2003.

Un altre aspecte força interessant a comentar del parc d'habitatges del municipi de Sant Joan és la superfície útil d'aquests, sobretot en el cas d'habitatges principals. Com es pot observar a la gràfica adjunta la majoria dels habitatges principals del municipi es mouen amb unes superfícies que oscil·len entre 91 i 150 m². A més, el número d'habitatges de més de 150 m² es troba entorn al 19%. Aquest valor són superiors als que es donen en el conjunt de les Illes Balears, en que la majoria d'habitatges principals es situen entre 76-105 m².

GRÀFIC 10 . Superfície útil dels habitatges principals.
Font: IBAE

1.4.3 Activitats econòmiques

Per analitzar la base econòmica hem utilitzat les dades extretes de l'Anuari Econòmic de la Caixa del 2007 i informació de l'IBAE.

En primer lloc ens centrarem en els grans índexs pel municipi de Sant Joan. A l'Anuari econòmic de la Caixa del 2007 es detallen aquests índexs que relacionam a continuació.

	Sant Joan	BALEARS
% Atur sobre població 2006	1,8	2,6
% Atur sobre població 2000	0,7	1,7
Quota de mercat 2005	5	2.604
Variació quota de mercat 2000-06	0,0	5,2

Activitats industrials	87	27.363
Energia i aigua	2	328
Extracció i transf. min. energ i deriv.; ind. Quím	5	667
Indústries transf. De metalls; mec. Precisió	3	2.156
Indústries manufactureres	11	4.143
Construcció	66	20.069
Variació activitats industrials 2000-05 (%)	52,6	24,9
Activitats comercials majoristes	8	4.023
Matèries primeres agràries; alim., begudes i tabac	7	1.633
Comerç a l'engròs de tèxtil, calçat i articles de couro	0	300
Productes farmac; perfum. i manteniment de llar	1	373
Comerç a l'engròs d'articles de consum durador	0	712
Altres	0	1.002
Variació activitats comercials majoristes 2000-05 (%)	0	14,4
Activitats comercials al detall	27	24.452
Total alimentació	6	7.073
Comerç tradicional	6	6.386
Supermercats	0	687
Total no alimentació	15	15.734
Vestit i calçat	0	4.504
Llar	6	4.309
Resta no alimentació	9	6.921
C. Mixt i altres	6	1.645
Magatzems populars	0	32
Ambulant i mercadet	2	697
Altre comerç mixt	4	890
Variació activitats comercials al detall 2000-05 (%)	4,3	18,7
Activitats de restauració i bars	18	10.906
Variació activitats de restauració i bars 2000-05 (%)	35,5	17,7
Oficines Bancàries 2005	3	1.199
Variació oficines bancàries 2000-05 (%)	0,0	10,6
Índex industrial	3	1.564
Índex comercial	2	2.208
Índex comercial a l'engròs	2	1.979
Índex comercial al detall	1	2.351
Índex de restauració i bars	3	2.836
Índex turístic 2005	0	14.376
Índex turístic 1999	2	16.121
Índex activitat econòmica 2005	2	2.265
Índex activitat econòmica 1999	2	2.336

TAULA XIII. Dades econòmiques. Font: Anuari econòmic de « La Caixa » 2007

La taxa d'atur ha augmentat lleugerament entre el 2000 i el 2006, situant-se ara amb un 1,7% de la població total, quan l'any 2000 només era del 0,7%. Tot i això la xifra queda encara per sota de la del conjunt de Balears (2,6%). Cal comentar que aquesta taxa es calcula sobre la població total i això significa que l'estructura per sexe i edats de la població pot distorsionar els valors, essent més adequat calcular la taxa sobre la població activa.

La quota de mercat ve expressada per la capacitat de consum comparativa dels municipis, és a dir a partir de la població i el seu poder adquisitiu. Constitueix un indicador per valorar i ponderar la quantitat de productes i serveis, que poden absorbir els municipis, expressat en tant per 100.000 sobre la base nacional.

Pel que fa a les activitats econòmiques presents al municipi cal destacar la importància que tenen totes aquelles vinculades al món de la construcció. De les 87 activitats considerades industrials, 66 (75,8%) es relacionen directa o indirectament amb la construcció. Amb aquestes dades sembla doncs que la construcció és la base econòmica del municipi, conjuntament amb el comerç minorista.

A la part final de la taula estan detallats tota una sèrie d'índexs que reflecteixen la importància del municipi de Sant Joan per cada activitat dins el conjunt de l'estat espanyol. Els valors representen la proporció de l'activitat de Sant Joan i les Illes Balears sobre una base estatal de 100.000. Sant Joan obté valors baixos que oscil·len entre 0 i 3. Els valors més alts es donen en la indústria (3) i en l'índex de restauració i bars (3).

Segons aquestes dades, el municipi de Sant Joan es troba a la cua de les Illes Balears quant a l'Índex d'Activitat Econòmica, amb un dels valors més baixos (2). Cal recordar que a la font consultada no es tenen en compte els municipis de menys de 1.000 habitants.

Sectors econòmics

Sector primari. Aquest sector té molta importància dins del conjunt de l'economia local, representa un percentatge de població afiliada a la Seguretat Social prou alt (23%), superiors als valors de la Mancomunitat del Pla de Mallorca i molt per sobre de Mallorca i les Balears, amb valors inferiors al 2% de població afiliada a la seguretat social.

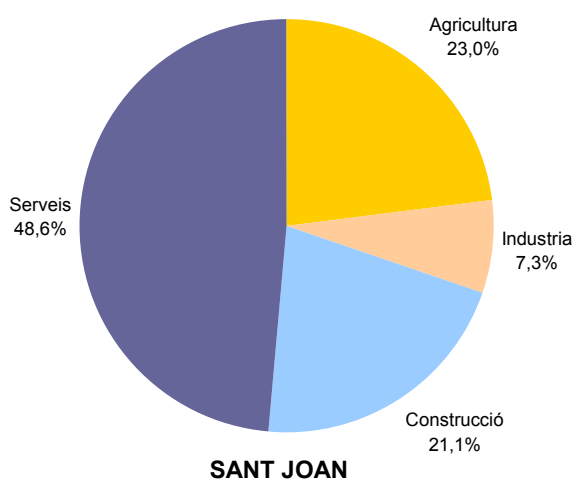
Sector secundari. El subsector més important és el relacionat amb el món de la construcció que acapara pràcticament tota l'activitat d'aquest sector. Ocupa el 21,1% de la població afiliada a la seguretat social. Aquest subsector es pot considerar com un referent important a la base econòmica local. La resta d'activitats dins del sector secundari ocupen un lloc residual.

Sector terciari. Com s'ha indicat anteriorment, les activitats relacionades amb el comerç i la restauració, són prou importants, destacant les activitats de comerç minorista amb 27 establiments i les activitats de bars i restauració amb 18 establiments.

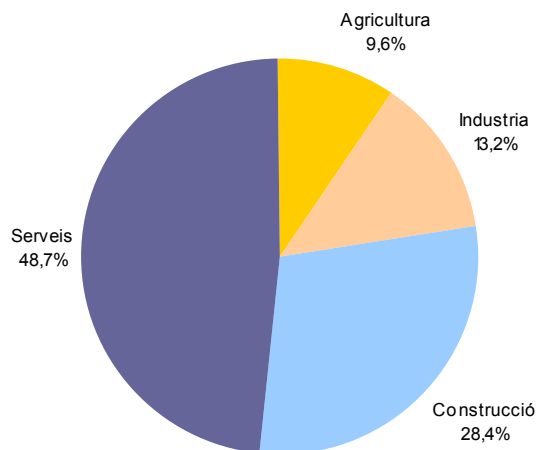
Una altra manera d'apropar-nos a la distribució per sectors econòmics a Sant Joan és a partir de la distribució per sectors de la població activa. Les dades per a la confecció d'aquest punt s'han extret també de les fitxes municipals de l'IBAE. Amb aquesta informació i a manera de síntesi es conclourà aquest apartat de sectors econòmics.

Per tal de millorar la comprensió d'aquesta variable s'introdueixen 4 gràfiques: de Sant Joan, de la Mancomunitat del Pla, de Mallorca i de les Illes Balears. Aquestes

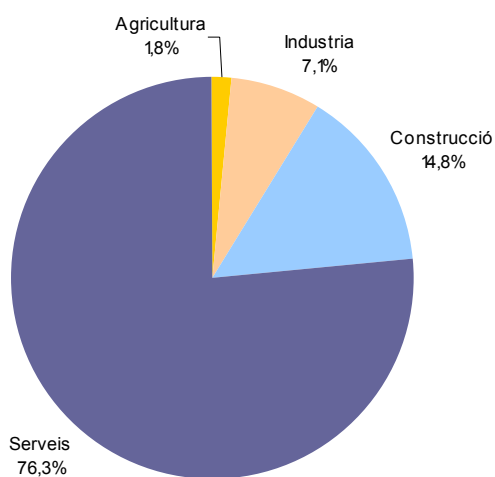
gràfiques es compararan entre elles per veure les diferències i similituds entre el nombre d'afiliats a la seguretat social per sector econòmics per l'any 2006.

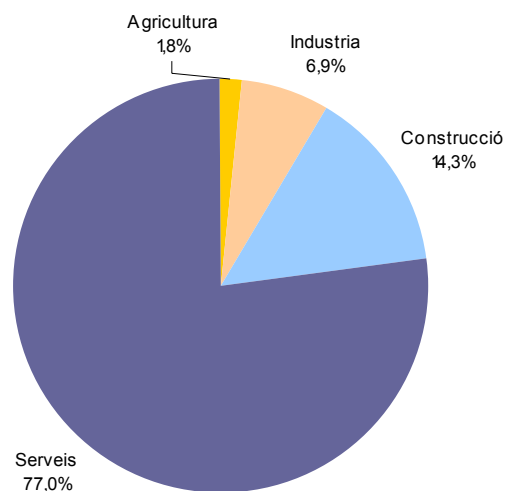
GRÀFIC 11. Afiliats a la seguretat social, segons sector econòmic. Sant Joan 2006.
Font: IBAE

GRÀFIC 12. Afiliats a la seguretat social, segons sector econòmic. Mancomunitat del Pla 2006. Font: IBAE

GRÀFIC 13. Afiliats a la seguretat social, segons sector econòmic. Illes Balears 2006.
Font: IBAE

GRÀFIC 14. Afiliats a la seguretat social, segons sector econòmic. Mallorca 2006.
Font: IBAE

Els gràfics anteriors susciten diversos aspectes a comentar. En primer lloc, la importància que tenen els treballadors afiliats al sector primera molt superior a Sant Joan que al conjunt del Pla. Cal remarcar el fet que el municipi de Sant Joan presenta uns percentatges de treballadors al sector serveis inferiors als que es tenen a Mallorca i les Balears, però molt semblants al conjunt de la Mancomunitat del Pla. Per altra banda, s'ha de destacar la importància del sector construcció, que està molt més desenvolupat a Sant Joan que en el conjunt de Mallorca, però amb un valor inferior als que es donen en la Mancomunitat del Pla.

La comarca del Pla configura una realitat econòmica molt diferent a la del conjunt de Mallorca. Així, a la zona del Pla de Mallorca el sector agrícola encara avui ocupa a un percentatge de població important (9,6%) front al conjunt de l'illa (1,8%). El sector secundari ocupa el 41,6% dels afiliats a la seguretat social, amb el subsector de la construcció molt important (28,4%), en canvi a Mallorca i Balears el sector secundari ocupa entorn al 21-22% de la població. En darrer lloc destacar el gran contrast entre l'ocupació del sector serveis, que a Mallorca està en el 77% de la població afiliada, mentre a la Mancomunitat no arriba al 49% d'afiliats.

Dintre del marc de la Mancomunitat del Pla, Sant Joan es diferencia en el sector primari, molt més important a Sant Joan, en detriment de la indústria.

1.5 SUBSISTEMA: EQUIPAMENTS, INFRAESTRUCTURES I VECTORS AMBIENTALS

En aquest apartat de la memòria es procedirà a realitzar una relació dels equipaments dotacionals de què disposa el municipi de Sant Joan i es detallaran també les infraestructures principals que donen servei al terme.

1.5.1 Equipaments

1.5.1.1 Escolar

Per a redactar aquest apartat s'han fet servir dades procedents de l'IBAE i de la pàgina web de la Conselleria d'Educació i Cultura. A Sant Joan hi ha el Centre Públic Son Juny en el qual s'imparteix educació infantil (tres unitats) i educació primària (cinc unitats). Amb dades del curs 2007/2008 hi havia un total de 40 alumnes matriculats a Educació Infantil, 92 a Primària.

No existeix a Sant Joan cap centre d'Educació Secundària, de Cicles Formatius de Grau Mitjà, de Cicles Formatius de Grau Superior, de Garantia Social ni cap d'Educació Especial, per la qual cosa els alumnes s'han de desplaçar a altres municipis.

Durant el curs 2005/06 hi havia 25 alumnes matriculats a la UIB.

1.5.1.2 Esportiu

Tal i com s'extreu de la cartografia, hi ha 10.037 m² destinats a equipament esportiu al passeig Joan Mas i Mates a l'oest del nucli urbà, i altres 700 m² al carrer de Santa Catalina Tomàs.

1.5.1.3 Sociosanitari

La població de Sant Joan rep assistència sanitària a través d'una unitat bàsica de salut (centre sanitari) al carrer Molins s/n. Alhora, queda inclosa dins de l'àrea d'influència de l'Hospital de Manacor i del centre sanitari de Vilafranca.

1.5.1.4 Cultural

Els equipaments culturals del municipi de Sant Joan (extrets de l'Inventari d'Equipaments Culturals de ses Illes Balears, de Sa Nostra) són els que es relacionen a continuació:

- Casa de Cultura, situat al carrer Bellavista, 13. De titularitat municipal, disposa de sala d'exposicions, sala polivalent, serveis culturals, agrupacions del poble i una sala d'exposicions de 45 m².
- Sala de la policia local al carrer Major amb 28 m² per a exposicions.
- Saló d'actes de l'Ajuntament al carrer Major, 61 amb 71 m²

1.5.1.5 Zones Verdes

Les xifres referents a espais lliures públics pel municipi de Sant Joan s'han extret de la cartografia elaborada per la present Revisió de les NS, però amb les superfícies de les NS vigents de 1995. En total hi ha 3 espais Lliures Públics (ELP), que sumen 15.181 m². Hi ha dos espais a l'interior del nucli urbà, un localitzat al cantó entre el carrer de Palma i el Carrer Bellavista, amb 470,7 m² i l'altre ocupa una illa sencera formant la plaça de la Constitució amb 1.546,7 m². La resta d'Espais Lliures es localitzen a les afores del poble, en concret a la zona oest al passeig Joan Mas i Mates envoltant per sud una zona d'equipaments esportius amb 13.795 m².

1.5.2 Infraestructures i vectors ambientals

Per a l'elaboració d'aquest apartat s'han utilitzat les dades sobre Indicadors de Sostenibilitat del Turisme de les Illes Balears, conjuntament amb informació de l'Institut Balear d'Estadística (IBAE), de l'Enquesta d'Infraestructures i Equipaments Locals i de la Direcció Insular de Gestió de Residus.

1.5.2.1 Aigua

Aigua potable

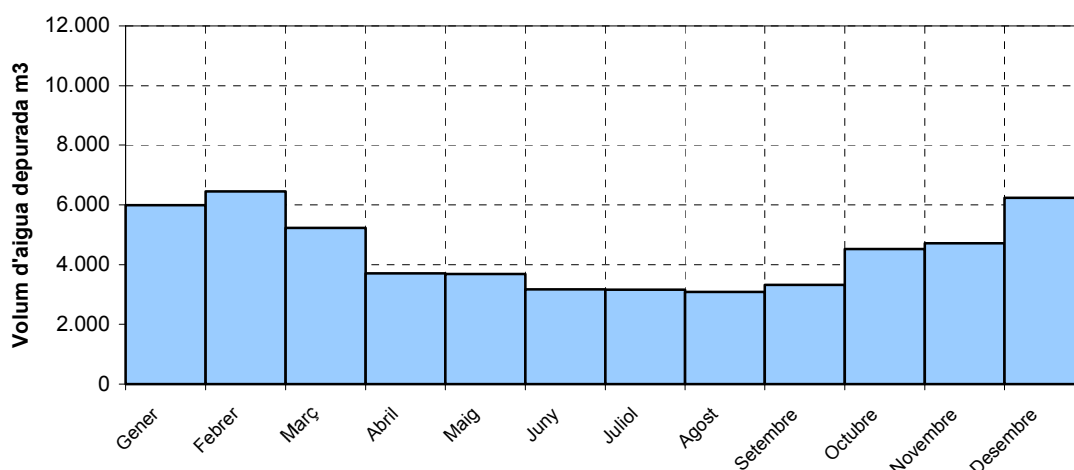
Segons l'Enquesta d'Infraestructures i Equipaments Locals (del Consell Insular de Mallorca), la xarxa de distribució d'aigua potable de Sant Joan està formada per un pou de captacions i un dipòsit, que donen servei al nucli de Sant Joan. El pou i el dipòsit estan situats al nord del nucli urbà

A l'any 1998 es varen extreure 87.578 m³/any, dels quals se'n perderen el 30% i la resta (61.305 m³/any) es destinen al consum. A partir de les diferents informacions s'ha determinat que el consum mitjà va ser de 144,4 l/hab/dia.

Aigües residuals

Les aigües residuals produïdes en el municipi de Sant Joan s'aboquen cap a l'estació depuradora, EDAR ubicada al sud del nucli urbà prop de la carretera a Vilafranca, aquesta EDAR aboca l'aigua al torrent de Son Pericàs. La capacitat anual de l'EDAR és de 144.000 m³, aquesta xifra és molt superior a l'ús real de la depuradora des de la seva posada en funcionament a 1992. A l'any 1995 es tractà el major volum d'aigua, uns 67.507 m³, mentre que a l'any 1998 tan sols es tractaren 42.517 m³, això són valors que ronden el 30 i el 47 % del cabdal de disseny.

És prou interessant observar quina és l'evolució per mesos. Les dades de la següent gràfica es corresponen amb la mitjana dels cabals mensuals del període 1992–1999. Es pot apreciar com el major volum d'aigua tractada es produeix als mesos d'hivern i que en tots els mesos el volum tractat està per sota el cabdal de disseny mensual, que és de 12.000 m³

GRÀFIC 15. Volum d'aigua depurada mensualment (m³/mes). Mitjana mensual 1992–1999.

Font: Indicadors de Sostenibilitat del Turisme a les Illes Balears.

1.5.2.2 Energia

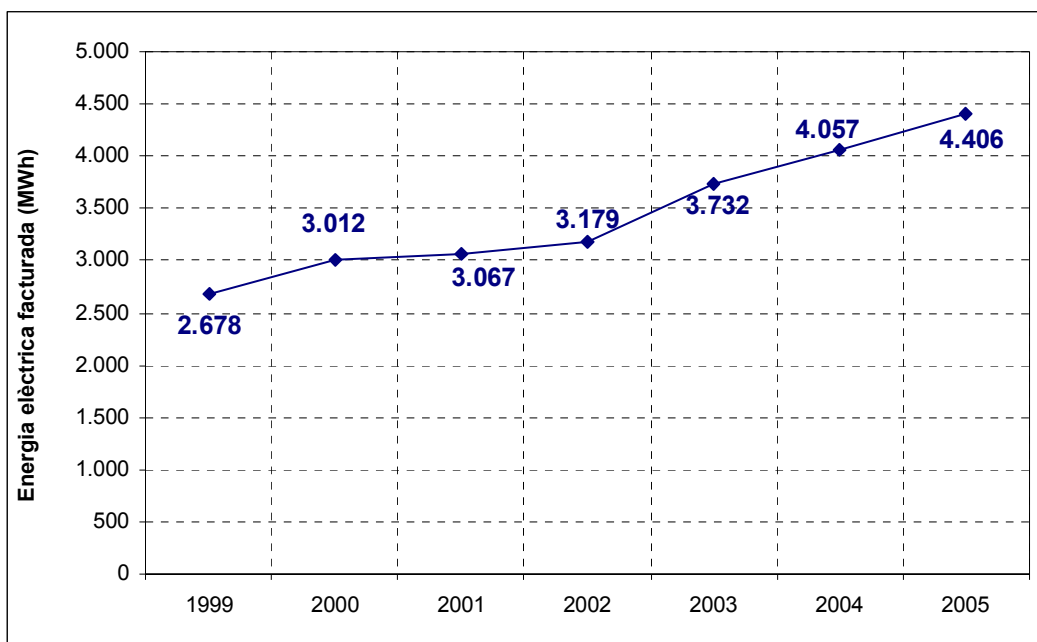
D'acord amb les dades de la IBAE, el consum total final d'energia a Sant Joan durant l'any 2005 s'ha estimat en 4.406 MWh. El consum per càpita al 2005 va ser de 2,4 MWh/hab, augmentant respecte el 1999, que va ser de 1,59 MWh/hab.

Al Gràfic 16 s'aprecia l'evolució de l'energia elèctrica facturada (en MWh). L'evolució ha estat creixent, de tal manera que des del 1999 fins al 2005 el consum ha crescut un 64,56%. La mitjana de creixement anual és de 8,78%, essent el 2000 l'any de major creixement relatiu. La següent taula permet aprofundir en les taxes de creixement:

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ús domèstic	1.515	1.678	1.766	1.908	2.169	2.280	2.459
Resta consum	1.163	1.335	1.301	1.271	1.562	1.777	1.947
TOTAL	2.678	3.012	3.067	3.179	3.732	4.057	4.406
% creix. respecte any anterior		12,49	1,80	3,67	17,38	8,73	8,60
% creix. respecte 1999		12,49	14,52	18,72	39,36	51,52	64,56

TAULA XIV. Evolució de l'energia facturada en MWh (1999-2005)

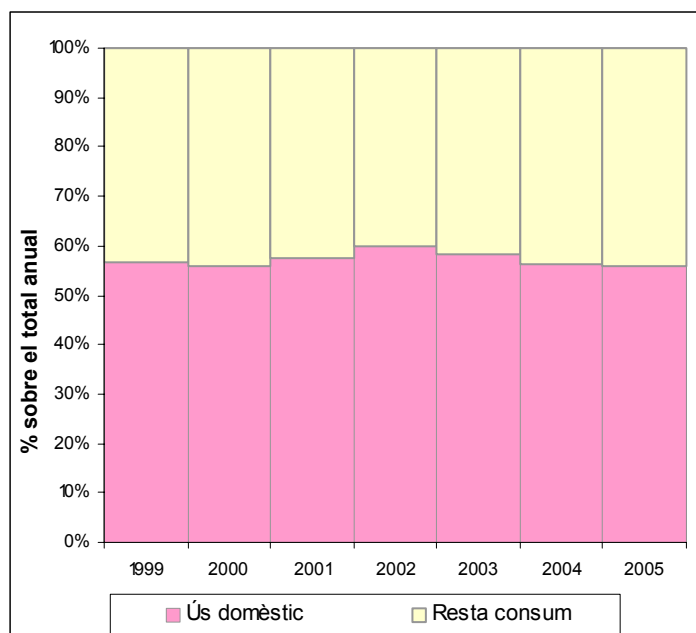
Font: IBAE

GRÀFIC 16. Evolució de l'energia elèctrica facturada (1999-2005)

Font: IBAE

A l'IBAE també hi ha informació referent a la destinació d'aquesta energia elèctrica. Des de 1999 s'ha mantingut el percentatge d'energia destinada a l'ús domèstic, situant-se sempre entre un 50 i 60 %.

GRÀFIC 17. Evolució de la destinació de l'energia elèctrica facturada (1999-2005)

Font: IBAE

1.5.2.3 Residus

No es disposa de dades referents a la generació de residus sòlids urbans de Sant Joan, ja que aquests apareixen agregats als de la Mancomunitat del Pla. Els residus són traslladats a l'Estació de Transferència de Binissalem, abans del seu posterior transport a la planta de tractament.

Quant al reciclatge de residus, les úniques dades disponibles desagregades a nivell municipal són les referents al reciclatge de vidre i paper i cartró per al període 1995–1998 (Indicadors de sostenibilitat del turisme de les Illes Balears) i pel 2005 (Direcció Insular de Gestió de Residus):

1995	1996	1997	1998	2005
12.612	22.704	17.979	24.170	25.040

TAULA XV. Recollida selectiva de vidre (en kg)

Font: Indicadors de sostenibilitat del turisme a les Illes Balears i D. I. de Gestió de Residus

1995	1996	1997	1998	2005
6.698	12.246	11.765	12.169	34.060

TAULA XVI. Recollida selectiva de paper i cartró (en kg)

Font: Indicadors de sostenibilitat del turisme a les Illes Balears i D. I. de Gestió de Residus

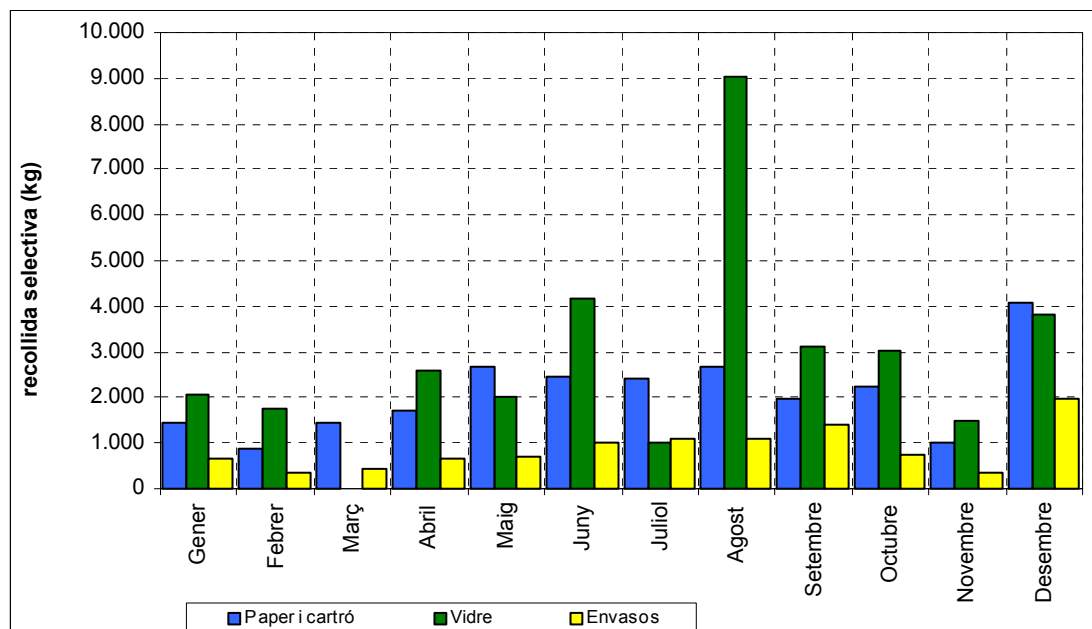
Com podem veure des del 1998 al 2005 s'ha incrementat molt el pes en la recollida selectiva. Així el paper i cartró recollit s'ha incrementat un 400% i el vidre un 98,5%. Des de la Direcció Insular de Gestió de Residus s'han obtingut les dades de la recollida selectiva del 2005 a nivell mensual. En la següent taula i gràfics podem veure els kg recollits el 2005:

	Gen.	Feb.	Març	Abril	Maig	Juny	Jul.	Ago.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	TOTAL
Paper i cartró	1.450	880	1.450	1.720	2.690	2.460	2.430	2.670	1.990	2.250	990	4.060	25.040
Vidre	2.080	1.740	0	2.580	2.000	4.180	1.000	9.020	3.100	3.040	1.500	3.820	34.060
Envasos	660	330	430	650	720	1.010	1.090	1.090	1.390	730	350	1.960	10.410

TAULA XVII. Recollida selectiva a Sant Joan (mitjana del 2005, en kg)

Font: Direcció Insular de Gestió de Residus

A partir de les dades de la Direcció Insular de Gestió de Residus, tenim que Sant Joan és un dels municipis amb la ràtio de kg/habitants més baixa en quan a recollida selectiva. De la recollida selectiva de paper i cartró es recullen 11,73 kg/habitant, essent el 10è municipi amb pitjor ràtio de Mallorca, molt lluny d'Estellencs (39,93 kg/hab) i Escorca (105,78 kg/hab). De vidre s'en recullen 15,58 kg/habitant situant-se en el 18è pitjor lloc de Mallorca. I en la recollida d'envasos és on s'obté la millor ràtio proporcional, amb 4,88 kg/habitant i deixant 30 municipis amb pitjors resultats.

GRÀFIC 18. Evolució mensual de la recollida selectiva a Sant Joan (2005, en kg)

Font: Direcció Insular de Gestió de Residus

1.5.2.4 Xarxa viària i transports

Per la seva posició en el centre de Mallorca, Sant Joan és un municipi ben comunicat amb la resta de pobles del Pla. Pel que fa al nucli urbà no hi ha cap carretera de primer orde que comuniqui el nucli, ja que no es troba en cap ruta de la xarxa primària mallorquina. La única carretera de la xarxa principal transcorre pel sud del municipi, Ma-15 de Palma a Manacor té part del seu tram entre Montuïri i Vilafranca pel terme de Sant Joan, des d'aquesta carretera, surt la Ma-322-2 que arriba a la part sud del nucli urbà de Sant Joan. La carretera Ma-3220 comunica Sant Joan amb Montuïri i de nou amb la Ma-15. La carretera Ma-3230 és l'antic camí de Sant Joan a Ciutat, ara és una carretera secundària que uneix Sant Joan amb Lloret i Algaida Aquesta carretera

just a l'oest del nucli rep del nord la carretera Ma-3232 des de el nucli de Sineu. Cap a l'est del nucli surt la carretera Ma 3220 cap a Petra.

La resta de les vies pertanyen a la xarxa de camins locals.

Només es disposa de dades d'Intensitat Mitjana Diària (IMD) de les següents carreteres:

Carretera	Ref. Estació	PK	IMD 2005
Sant Joan – Montuïri (Ma-3220)	PM-111	3	1.784
Sant Joan – Ma-15 (Ma-3222)	PM-675	1,2	1.284
Ma-15	PM-16	26,5	17.081

TAULA XVIII. Intensitat Mitjana Diària de Vehicles 2005

Font: Departament de Carreteres del Consell Insular de Mallorca

Parc de vehicles

Segons dades de l'IBAE al municipi de Sant Joan el parc de vehicles del 2002-2004 era el següent:

Tipus de vehicle	2002	2003	2004
Turismes	1.292	1.292	1.300
Motos	133	131	142
Furgonetes i camions	334	369	392
Autobusos	3	3	3
Tractors industrials	0	0	0
Altres	18	27	31
Total	1.780	1.822	1.868

TAULA XIX. Parc de vehicles 2002-2004

Font: IBAE

A partir d'aquestes dades podem calcular la mitjana de turismes per habitant, que serà de 0,74 veh/hab pel 2002, 0,71 el 2003 i de 0,71 veh/hab pel 2004. Aquesta ràtio és lleugerament inferior a la de Mallorca, que dóna una mitjana dels 3 anys de 0,82 veh/hab i de Balears que dóna de mitjana 0,81 veh/hab. Si agafam les dades de totes les tipologies de vehicles hi ha més d'un vehicle per cada habitant, així, a l'any 2004 aquesta ràtio era de 1,02.

1.6 SUBSISTEMA: PATRIMONI

(Mapa 10:Patrimoni)

En el Mapa 11 de l'annex cartogràfic han cartografiat els jaciments arqueològics, les creus de terme i els BIC inclosos dintre del terme municipal de Sant Joan. Les principals característiques dels elements catalogats són les definides a continuació:

Nom	Extensió	Funció	Cronologia	Classificació	Funcionalitat	Jaciment
sa Pleta				Zona Arqueològica		43/41
Hort d'Hortella	2.000	Indeterminat	Indeterminat	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/38
Son Ramonet	900	Indeterminat	Medieval islàmic	Zona Arqueològica		43/40
Can Bon Jesús	20.800	Indeterminat	Ferro/Romà	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/35
Son Ramon	1.600	Sitja	Indeterminat	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/39
Ses Cases	1.000	Indeterminat	Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/34
Horta	25.000	Indeterminat	Romà/ Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/29
Es Meià (Sa Pleta)	3.600	Poblat/Murada	Bronze/Ferro	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/27
Es Castellots	15.000	Indeterminat	Ferro/Romà/ Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/31
Pleta d'en Monjo	2.000	Qanat/Sequia	Ferro/ Medieval islàmic /Indeterminat	Zona Arqueològica	Enginyeria	43/33
Es Pujol	1.000	Aljub	Romà/ Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Enginyeria	43/30
Sa Baronia	31.000	Sitja/Pou	Medieval islàmic	Zona Arqueològica		43/32
Carrutxa	1.600	Indeterminat	Indeterminat	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/23
Es Camp Vell	800	Cova	Indeterminat	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/22
Sa Torre Vermella	2.500	Indeterminat	Bronze/Ferro/Romà/ Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/20
Son Gual	1.500	Indeterminat	Ferro/Púnic/ Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/21
Es Torreó	900	Murada	Medieval islàmic		Indeterminada	43/19
Son Pou	400	Indeterminat	Medieval islàmic /Medieval cristià/Modern/Indeterminat	Monument Aïllat	Indeterminada	43/9
Son Munar	2.400	Indeterminat	Ferro/Romà	Monument Aïllat	Indeterminada	43/18
Es Ravellar	900	Cova	Ferro	Zona Arqueològica	Funerària	43/5
Coves de sa Bastida	3.200	Cova	Ferro	Zona Arqueològica	Funerària	43/2
Sa Bastida	1.200	Indeterminat	Púnic/Indeterminat	Monument Aïllat	Indeterminada	43/10
Turó d'en Pinyella	3.000	Indeterminat	Romà baix imperial/ Medieval islàmic	Monument Aïllat	Indeterminada	43/11
Es Pou Vell	1.000	Qanat/Safareig	Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/4
Puig de Son Pinyella	1.000	Indeterminat	Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/13
Sa Bastida	600	Indeterminat	Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/17
Es Pou Vell	1.000	Qanat/Safareig	Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/4
Son Pinyella	800	Indeterminat	Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/12
Puig de Sant Onofre	900	Indeterminat	Ferro II	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/16
Puig Onofre	24.000	Indeterminat	Ferro/Romà republicà/ Medieval islàmic/ Medieval cristià	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/1
Hort de Son Baró	600	Indeterminat	Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/7
Coves de Son Baró	400	Cova	Indeterminat	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/6
Puig de Sant Onofre	1.200	Indeterminat	Romà baix imperial/ Medieval islàmic	Zona Arqueològica	Indeterminada	43/14
Ca na Seca						43/8

Puig de Sant Nofre						43/15
Carrutxa						43/24
Cova des Calderers						43/25
Son Gil						43/26
Sa Cova Fosca						43/28
Hort d'Hortella						43/36
Hort d'Hortella						43/37
Ses Cases de s'Era						43/03
Son Brondo						
Son Gual						
Sa Bastida						
Es Calderers						

TAULA XX. Carta arqueològica de Sant Joan

Font: Carta Arqueològica

Codi	Nom	Datació	Material	Situació actual	Mides
155	Creu de la Consolació	Inicis segle XX	Pedra calcària	Santuari de Consolació	171x48x11
156	Creu d'en Revull	1941	Pedra de marès	Magatzem municipal	67x44x15
157	Creu del Barri de la Creu	1952	Pedra de marès	Carrer Sol	325x76x38

TAULA XXI. Creus de Terme de Sant Joan

Font: Creus de Terme

1.7 SUBSISTEMA: PLANEJAMENT

1.7.1 Evolució històrica i situació urbanística actual

El nucli urbà de Sant Joan té els seus orígens a una alqueria islàmica abans de la conquesta de Mallorca. Al segle XIII el nucli urbà original es localitzava al Puig de Consolació on hi havia un petit temple, aquest, a l'any 1298 fou transformat en parròquia amb el nom de Sant Joan de Sineu. A l'any 1.300 com a conseqüència de les Ordinacions reials, Sant Joan és convertit en vila deixant de ser part de la vila de Sineu. En 1416 es trasllada la parròquia al seu lloc actual. La vila presenta un creixement fluctuant fins als anys 50 del segle XX que sofreix un retrocés poblacional amb el canvi d'estructura econòmica a l'Illa.

Evolució del Planejament

Fins els anys 90 no havia existit a Sant Joan cap instrument de planejament, que ordenes el territori municipal. La única figura de Planejament de Sant Joan era una Delimitació del Sòl Urbà, aprovada per l'Ajuntament i d'acord amb l'establert en el Reglament de Planejament.

El 1995 es van aprovar definitivament les Normes Subsidiàries de Sant Joan per la Comissió Insular d'Urbanisme de Mallorca a 06/10/1995. Aquestes NS constituïen l'ordenació integral del territori del municipi de Sant Joan, mitjançant la classificació del sòl urbà i no urbanitzable, fixant per cada tipus de sòl la seva delimitació, característiques, paràmetres, límits i graus de protecció. Així la delimitació del sòl urbà prevista en les NS va ser de 56,37 ha i de sòl rústic de 3.834,63 ha.

L'instrument d'ordenació urbanística actualment vigent al municipi de Sant Joan són les "*Normes Subsidiàries de Planejament de Sant Joan*", aprovades definitivament per acord del CIM de data 06/10/1995.

El 5 de maig de 2006 per acord del CIM s'aprovà una modificació puntual de les NS de Sant Joan per a la implantació d'un sistema general d'equipament socio-assistencial a uns terrenys localitzats a 100 metres del poble junt a la carretera de Petra anteriorment classificats com a sòl rústic comú.

La present revisió és prevista per d'adaptar-se a recents modificacions puntuals o documents urbanístics i a les noves normatives de caràcter general o instruments d'ordenació territorial i urbanística, dels quals, el més important és el PTM.

1.7.2 Classificació del sòl

(*Mapa 11: Classificació del sòl, segons el PTM*)

Al present apartat es fa un anàlisi de quin és el pes de les classificacions del sòl i de les qualificacions del sòl rústic segons el Pla Territorial de Mallorca.

El nucli urbà de Sant Joan suma una superfície de 54,47 ha que suposa un 1,41% de tot el municipi. El 98,59% restant de sòl rústic, es divideix en sòl rústic comú i sòl rústic protegit.

El sòl rústic comú s'estén pel 88,93% del territori, essent el Sòl Rústic de Règim General la qualificació més estesa (83,42%), a molta diferència de les zones forestals (4,20%) i les Àrees de Transició, que sumen l'1,31%.

Només el 9,65% de tot el municipi es troba protegit. El 1,95% es correspon amb Àrees de Protecció Territorial, i 0,21% restant pertany a les Àrees d'Alt Nivell de Protecció (AANP). La superfície protegida més important correspon a les ANEI, amb un 7,5% de la superfície.

Classificació	Qualificació		Subtipus	Superfície (m ²)	%
Sòl urbà				544.784	1,41
Sòl rústic	Sòl Rústic Comú	Àrea de Transició (AT)	d'Harmonització	442.303	1,15
			de Creixement	61.492,7	0,16
		Sòl Rústic de Règim General (SRG)	SRG	18.256.695	47,41
			SRG-B	13.365.561,6	36,01
			Forestal	1.616.761,8	4,20
	Sòl Rústic Protegit	Àrea de Protecció Territorial (APT)	Carreteres	750.329	1,95
		ANEI	ANEI	2.887.892,6	7,5
		Àrea d'Alt Nivell de Protecció	AANP	79.242,6	0,21

TAULA XXII. Classificació del sòl i qualificació del sòl rústic al municipi de Sant Joan, segons el PTM.

Font: Elaboració pròpia a partir de la cartografia del PTM

2 DIAGNOSI TERRITORIAL

En aquest apartat i partint de l'anàlisi elaborat amb anterioritat es realitzarà una diagnosi dels principals problemes i avantatges detectats pel municipi de Sant Joan. Aquesta diagnosi es durà a terme per cada un dels subsistemes fets servir al capítol d'anàlisi.

2.1 SUBSISTEMA FÍSICO-NATURAL

Medi físic

- **Municipi pla, amb poques zones de relleu.** El territori del terme municipal de Sant Joan és ondulat amb un predomini de les superfícies planes, tan sols hi ha petites elevacions que rompen aquest esquema, com el Puig de Bonany i el Puig de Sant Nofre.
- **Quasi tot el terme municipal és apte pel conreu.** Presenta a més una important superfície apta per al conreu intensiu, tan sols els cims i la zona urbana no són aptes per al conreu.
- **Bona qualitat de l'aigua subterrània.** La qualitat de l'aigua per a reg i consum de la unitat hidrogeològica de Serres Central està considerada com a bona. La recàrrega estimada dels aqüífers es superior al consum, per té risc de sobreexplotació si s'incrementa el consum.
- **Els materials litològics del municipi fan que es doni un moderat risc de contaminació dels aqüífers.** Les zones més vulnerables es corresponen amb materials calcaris situats a la zona central del terme.
- **Riscos d'erosió, incendi i d'inundació.** A l'hora de fer l'ordenació s'ha de tenir en compte els riscos d'inundació, d'incendi o d'erosió. Aquests riscos estan localitzats a les zones amb més relleu i vegetació natural, és a dir a les petites elevacions distribuïdes arreu el terme.

Medi natural

- **Superfície reduïda d'àrees naturals en el terme municipal.** Només el 8,48% del municipi està ocupat per àrees de vegetació natural. Això, suposa un percentatge molt baix.
- **Només s'ha detectat les zones d'alzinars com Àrees d'Alt Nivell de Protecció.** Dintre dels límits municipals de Sant Joan només trobam protegides les 7,92 hectàrees d'alzinar que es van establir a partir del Decret 130/2001. La resta d'espais amb certa protecció corresponen als ANEI de Bonany i Sant Nofre.
- **Nul·la presència d'espècies en perill i/o amenaçades.** L'espècie amb una situació més delicada, segons les dades del "*Libro Rojo de los Vertebrados de las Baleares*", elaborat per la Conselleria de Medi Ambient, és el corb, que es troba en situació vulnerable.
- **Manca de protecció per a les 10 coves catalogades existents dintre del municipi.** Per la raresa dels seus ecosistemes, la seva importància en endemismes d'espècies troglòbiques i el bon estat de les restes antropològiques que s'hi troben, caldria aplicar algun tipus de mesures per protegir aquests paratges.

2.2 PAISATGE I OCUPACIÓ DEL SÒL

- **Baixa qualitat paisatgística des del punts de vista natural i ambiental.** La major part del municipi té una qualitat paisatgística baixa (71,5%), que es correspon amb els usos urbans i agraris. Les zones amb usos naturals i major pendent ubicades als turons del municipi són les considerades amb una qualitat molt bona.
- **Domini de la superfície dedicada a l'agricultura de secà.** La configuració del municipi, amb poca pendent, fa que la major part d'ell disposi de les característiques adequades pel desenvolupament de l'activitat agrària. En l'actualitat les activitats agràries tenen un major pes relatiu a Sant Joan que a les Balears o Mallorca. Això es reflecteix en un 73,3% del municipi destinat a l'ús extensiu o agricultura de secà. Relativament l'extensió del regadiu també és important, amb un 7,32% del terme.

2.3 ACTIVITATS ECONÒMIQUES I POBLACIÓ

- **Recuperació de la dinàmica poblacional durant els darrers 10 anys.** Després de dècades de declivi i pèrdua d'habitants, s'inicià una lleugera recuperació a finals dels anys 90, que s'accelerará a mitjans dels 2000 i es mantindrà fins als nostres dies. L'estructura de la població és molt irregular i està condicionada per l'arribada de població, principalment d'altres municipis de l'illa i l'estranger.
- **El 11,82% dels empadronats a Sant Joan viuen en disseminat.** Aquest fet s'ha de considerar a l'hora de planificar els equipaments i les infraestructures, la major part de la població està concentrada al nucli de Sant Joan, als darrers anys s'ha incrementat el nombre d'habitants en el disseminat.
- **Durant el 2004 es van concedir un gran nombre de llicències d'obres, superior a 50.** Els altres anys la mitjana es situava entorn a les 3-8 anuals.
- **Importància de les segones residències i dels habitatges buits.** Al municipi de Sant Joan hi ha 1.011 habitatges dels quals un 65,87% són habitatges familiars principals, un 5,6% són habitatges secundaris i el 25,4% són habitatges buits.
- **Poca importància de l'activitat econòmica dins el conjunt de la Comunitat Autònoma.** El municipi de Sant Joan es troba entre els darrers municipis de les Illes Balears quant a l'Índex d'Activitat Econòmica.
- **La base econòmica local està sostinguda fonamentalment per dos sectors, la construcció i l'activitat agrícola i comercial.** El municipi de Sant Joan presenta uns percentatges de treballadors al sector serveis inferiors als que es tenen a Mallorca i les Balears. Per altra banda i en contraposició al pes relativament reduït del sector terciari, s'ha de destacar la importància de la construcció que acapara quasi tota l'activitat del sector secundari, i l'alt percentatge de població ocupada en el sector agrari.

2.4 INFRASTRUCTURES I EQUIPAMENTS

- **La superfície d'espais lliures públics arriba a la ràtio normativa de 5 m²/habitant.** Segons les dades disponibles es disposa de més 5 m²/habitant en concret més de 8 m² per habitant.
- **Les dotacions culturals, sociosanitàries, esportives i docents existents estan d'acord amb la població del municipi.**
- **S'ha produït en els darrers anys un augment continuat del consum energètic.** S'ha passat de consumir 1,59 MKh/habitant/any el 1999 a consumir-ne 2,39 MKh/habitant/any el 2005. Des de 1999 fins a l'actualitat s'ha donat un creixement mitjà anual del 8,78%.
- **Augment en la recollida selectiva.** En la recollida selectiva s'ha donat un creixement dels kg recollits des de 1995 al 2005. La recollida de vidre s'ha incrementat un 98,5% i la de paper i cartró un 408%. No obstant, els indicadors de recollida selectiva de paper i cartró, vidre i envasos, situen el municipi de Sant Joan a una zona intermitja de Mallorca en quan a kg de residus per habitant.
- **La xarxa de carreteres de Sant Joan, fa que en general sigui un municipi ben comunicat, però fora dels grans eixos de comunicació de Mallorca.** Només disposa d'una carretera principal, la de Manacor i passa pel sud del terme ignorant el nucli urbà, les carreteres secundàries disposades de forma radial comuniquen el nucli de Sant Joan amb els municipis adjacents (Sineu, Petra, Vilafranca, Lloret, Montuïri i Porreres).
- **Hi ha 0,71 vehicles turismes per cada habitant empadronat al 2004.** És una ràtio bastant elevada, tot i que és menor que la ràtio de Balears (0,81 vehicles/habitant) i Mallorca (0,82 vehicles/habitant).

2.5 PLANEJAMENT

- **El terme està estructurat en un sol nucli urbà principal.** El nucli de Sant Joan.
- **Poc consum de territori municipal en forma de sòl urbà,** que representa només entorn al 1,41% del terme municipal.
- **L'aprovació del PTI planteja nous reptes i afeccions pel planejament general de Sant Joan.** Les NS de Sant Joan tenen 12 anys, foren aprovades l'any 1995. El Pla Territorial de Mallorca es va aprovar el 13 de desembre del 2004, i per tant el planejament municipal no recull encara les seves disposicions i ara pertoca la seva adaptació.

3 ANNEX CARTOGRÀFIC